

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΠΟ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ**

ΤΡΑΧΑΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΑ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ**

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 3

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΠΟ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ**

ΤΡΑΧΑΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (14341)

andrtrax@logistiki.teimes.gr

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΑ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ**

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 3

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανάθεση της πτυχιακής αυτής μου έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθώ με την ανώνυμη εταιρεία και μέσα από αρκετή ανάγνωση να κατανοήσω τόσο τον τρόπο ίδρυσης και λειτουργίας της όσο και τον τρόπο διάλυσης και εκκαθάρισής της.

Στην έρευνά μου αυτή, προκειμένου να δημιουργήσω τον κεντρικό άξονα της εργασίας, επεξεργαστηκα στοιχεία σχετικά με τις εταιρείες νομικά πρόσωπα και δεδομένου του αντικειμένου της εργασίας αυτής εστίασα στην συλλογή στοιχείων σχετικών με την έννοια της εκκαθάρισης τόσο από νομική σκοπιά όσο και από λογιστική.

Στο ξεκίνημα αυτής της εργασίας κατέγραψα πληροφορίες οι οποίες μου είχαν γνωστοποιηθεί από σχετικά με το αντικείμενο αυτό, μαθήματα της σχολής μου. Στην συνέχεια με επιμονή και μεθοδικότητα, αντλησα στοιχεία στοιχεία από βιβλιογραφικές αναφορές αλλά και από ιντερνετικές πηγές.

Το θέμα της παρούσας εργασίας είναι η εκκαθάριση της ανώνυμης εταιρείας από λογιστική και νομική άποψη.

Στη συνέχεια σας παραθέτω το σύνολο της εργασίας μου προσδοκώντας να έχω προσεγγίσει το θέμα αυτό με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή πραγματεύεται την εκκαθάριση της ανώνυμης εταιρείας τόσο από νομική όσο και από λογιστική άποψη.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην έννοια της ανώνυμης εταιρείας. Καταγράφονται στοιχεία σχετικά με την σύσταση και την λειτουργία της.

Η Ανώνυμη Εταιρία είναι η πιο σημαντική μορφή εταιρικής επιχείρησης και για το λόγο αυτό γίνεται αναλυτική αναφορά στον τρόπο λειτουργίας της.

Το δεύτερο κεφάλαιο δίνει μια ανάλυση της έννοιας της εκκαθάρισης μιας ανώνυμης εταιρείας δίνοντας παράλληλα στοιχεία σχετικά με την νομική άποψη της εκκαθάρισης.

Το τρίτο κεφάλαιο, είναι ένα τμήμα που ασχολείται αποκλειστικά με την λογιστική άποψη της εκκαθάρισης της εταιρείας

Με το τελευταίο κεφάλαιο ολοκληρώνεται η παρούσα εργασία και στο κομμάτι αυτό δίνεται μια λογιστική εφαρμογή της εκκαθάρισης.

Τέλος, βρίσκονται στη διάθεση του αναγνώστη όλες οι πηγές από τις οποίες αντλήσαμε τα δεδομένα και τις πληροφορίες για την έρευνα .

INTRODUCTION

This paper deals with the winding-up of a limited company from both a legal and financial point of view.

In the first chapter is a reference to the concept of limited liability companies. Recorded data on the establishment and functioning of the company. The Company is the most important form of corporate business and for this reason is a detailed reference to the way it works.

The second chapter gives an analysis of the concept of the liquidation of a limited company while giving evidence about the legal terms of the liquidation.

The third chapter is a section that deals exclusively with the financial terms of the company's settlement. With the final chapter completes this work and this piece is given an accounting application of liquidation.

Finally, the reader's disposal all the sources from which we drew up the data and research information.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσας πτυχιακής εργασίας –εκτός των αναφορών που σημαίνονται ως λήμματα - αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις του σπουδαστή που την επιμελήθηκε και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού, του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Λογιστικής ή του Α.Τ.Ε.Ι. Μεσολογίου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
INTRODUCTION.....	5
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ.....	6
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>	
1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	9
1.2 ΊΔΡΥΣΗ & ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	9
1.3 ΣΥΣΤΑΣΗ Α.Ε.....	10
1.3.1. Διαδικασία Σύστασης Α. Ε.....	10
1.3.2. Σύνταξη σχεδίου καταστατικού.....	10
1.3.3 Διαδικασίες έγκρισης και καταχώρησης του καταστατικού στο Μ.Α.Ε.....	20
1.4 .ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ Α.Ε.....	23
1.5 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ.....	26
1.6 ΜΕΤΟΧΕΣ.....	29
1.6.1 Μετοχικό κεφάλαιο.....	29
1.6.2 Κατηγορίες μετοχών.....	31
1.6.3 Μεταβίβαση μετοχών.....	32
1.6.4 Αξία της μετοχής.....	33
1.7 ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	34
1.8 ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	37
1.9 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ..	39
1.9.1 Προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.....	40
1.9.2 Υπολογισμός φόρου των ΑΕ.....	41

1.9.3 Προσδιορισμός οφειλόμενου φόρου εισοδήματος.....	42
1.10 Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	43
1.10.1 Πολιτική διάθεσης κερδών.....	43
1.10.2 Τακτικό αποθεματικό.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΛΥΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1 ΛΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	48
2.2 ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕ ΑΠΟ

<u>ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ</u>	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕ

<u>ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ</u>	61

<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	71

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Η ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 Γενικά στοιχεία

Την πιο σημαντική μορφή εταιρικής επιχείρησης αποτελεί η Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.). Είναι η πιο «κλασική» και εκ του νόμου εμπορική εταιρία ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός. Αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση της στο οικείο μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της εταιρία και την έγκριση του καταστατικού της.

Ως νομικό πρόσωπο, η προσωπικότητα της είναι εντελώς ανεπηρέαστη από την προσωπικότητα των εταίρων που λέγονται μέτοχοι. Η Α.Ε. είναι η κατ' εξοχήν και “αμιγώς” κεφαλαιουχική εταιρική μορφή, όπου μέσα απ' αυτή επιτυγχάνεται να συγκεντρώνονται μεγάλα έως πολύ μεγάλα κεφάλαια και ταυτόχρονα να περιορίζεται η ευθύνη του κάθε εταίρου μέχρι του ποσού της εισφοράς του. Τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της εταιρικής μορφής είναι τα εξής :

- ο περιορισμός της ευθύνης όλων των εταίρων μέχρι του ποσού της εισφοράς τους
- το μεταβιβαστικό της εταιρικής μερίδας
- η διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές
- η εύκολη μεταβίβαση του τίτλου της μετοχής
- η εμπορική ιδιότητα με βάση το τυπικό κριτήριο της εταιρικής μορφής της .

1.2 Ίδρυση & Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας

Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο.(Άρθρο 1 του νόμου 2190/1920).

Τα ιδρυτικά/ό μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/1983). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας. Κατώτερο όριο γενικώς για την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας είναι τα 60.000 €. (άρθρο 8, παρ.2 Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 παρ.1 του Ν.2579/98), ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου. Π.χ. Οι προερχόμενες από συγχώνευση ή μετατροπή κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972 και του Ν. 2166/1993 ανώνυμες εταιρείες πρέπει να έχουν ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου 300.000 €. Σύμφωνα με το Ν.2842/2000, το ελάχιστο μετοχικό

κεφάλαιο για την ίδρυση Α.Ε. από 1/1/2002 ορίζεται στα 60.000 €. Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

1. Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της.
2. Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές.
3. Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
4. Η μακρά διάρκειά της (συνήθως 50 ετών).
5. Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων.
6. Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία.
7. Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

1.3 Σύσταση Α.Ε.

1.3.1. Διαδικασία Σύστασης Α. Ε.

Τη σύσταση Α.Ε. αναλαμβάνουν ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι ιδρυτές, που παίρνουν την πρωτοβουλία για την εκπλήρωση όλων των τυπικών διαδικασιών που απαιτούνται ώστε η εταιρία να αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Ο αριθμός των ιδρυτών δεν μπορεί να είναι κατώτερος από δύο.

1.3.2. Σύνταξη σχεδίου καταστατικού

Οι διαδικασίες σύστασης μίας Ανώνυμης Εταιρείας ξεκινούν από τη σύνταξη του σχεδίου του καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυση της. Προκειμένου να συνταχθεί το καταστατικό της εταιρείας, πρέπει να μελετηθούν και να συμφωνηθούν μεταξύ των ιδρυτών της τα παρακάτω βασικά στοιχεία:

1. Επωνυμία: Η επωνυμία λαμβάνεται υποχρεωτικά από το αντικείμενο εργασιών που ασκεί η εταιρεία εκτός αν ο σκοπός της περιλαμβάνει πολλά αντικείμενα, οπότε,

στην περίπτωση αυτή η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά, ενώ πρέπει να περιέχει τις λέξεις « Ανώνυμη Εταιρεία » ενώ παράλληλα μπορεί να περιέχει το ονοματεπώνυμο του ιδρυτή ή των ιδρυτών, ή άλλου φυσικού προσώπου ή την επωνυμία Εμπορικής Εταιρείας.

2.Έδρα: Έδρα της εταιρείας ορίζεται ένας δήμος ή μία Κοινότητα της Ελληνικής επικράτειας που θα εγκατασταθεί η εταιρεία και όχι συνοικία ή δρόμος. Αν οριστεί έδρα από δήμο ή Κοινότητα και σε συγκεκριμένη διεύθυνση (οδός – αριθμός), σε περίπτωση μεταφοράς της έδρας σε άλλη διεύθυνση στον ίδιο δήμο ή Κοινότητα χρειάζεται τροποποίηση του Καταστατικού της.

3.Σκοπός: Στο σκοπό χρειάζεται να υπάρχει περιληπτική περιγραφή των κυρίων και παρεπομένων δραστηριοτήτων με τις οποίες πρόκειται να ασχοληθεί η ΑΕ ενώ παράλληλα θα πρέπει να σημειωθεί, αν πρόκειται να είναι μικρή σε μέγεθος μεταποιητική μονάδα , ότι είναι «ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ». Ο χαρακτηρισμός αυτός είναι απαραίτητος για να μπορεί να εγγραφεί στο “Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος”, διότι εκ του λόγου αυτού θα έχει ορισμένα πλεονεκτήματα που έχουν οι μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις . Αυτά όμως τελευταία πάνε να καταργηθούν.

4.Διάρκεια: Ο νόμος δεν ορίζει τη διάρκεια της εταιρείας . Συνήθως ορίζεται διάρκεια αυτής 30-50 χρόνια και τούτο για να αποφεύγονται οι συχνές τροποποιήσεις του καταστατικού της .

5.Μετοχικό Κεφάλαιο: Το μετοχικό κεφάλαιο αναγράφεται σε χρήμα ακόμη και όταν οι εισφορές των μετόχων είναι σε είδος, ενώ απαγορεύεται να αναφέρεται σε ξένο νόμισμα εκτός εξαιρέσεων. Επίσης εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι το μέχρι 30.000 € μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά, είτε σε είδος κατά τη σύστασή της , ενώ στο σχετικό με την καταβολή του κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού δεν χρειάζεται να αναφερθεί ότι το κεφάλαιο καταβλήθηκε, όπως αυτό χρειάζεται στο καταστατικό της ΕΠΕ.

Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για τη σύσταση ΑΕ εμπορικής , βιομηχανικής ή παροχής υπηρεσιών σήμερα είναι 30.000€ , ενώ η εταιρεία που πρόκειται να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του κεφαλαίου της με δημόσια εγγραφή πρέπει να έχει ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο 300.000€ , και όταν προέρχεται από συγχώνευση ή μετατροπή , βάσει του Ν_1297/72, 180.000€ ή 300.000€ , ανάλογα, ή όταν η εταιρεία προέρχεται από μετασχηματισμό επιχειρήσεων 30.000€.

6.Μετοχές: Η μετοχή, ως αξιόγραφο, ενσωματώνει τα δικαιώματα του μετόχου που πηγάζουν από τη συμμετοχή του στην ανώνυμη εταιρία. Οι μετοχές μπορεί να διακρίνονται σε κοινές, προνομιούχες και επικαρπίας, ονομαστικές και ανώνυμες, μετά ψήφου ή χωρίς ψήφο, σε διαπραγματεύσιμες σε Χρηματιστήριο ή σε μη διαπραγματεύσιμες.

Οι μετοχές της ΑΕ είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, αυτό βεβαίως εξαρτάται από τη βούληση των ιδρυτών της. Συνήθως στην πράξη, οι μετοχές των ΑΕ που ιδρύονται με μετρητά εκτός εξαιρέσεων, είναι ανώνυμες. Από το είδος δε της μετοχής εξαρτάται ο τρόπος της μεταβίβασης τους, καθώς και η φορολογία των κερδών της.

Εξαίρεση αποτελούν οι μετοχές των ημεδαπών ΑΕ που έχουν ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση κλινικών, διαγνωστικών κέντρων, κέντρων αποθεραπείας, γηροκομείων, εκπαιδευτηρίων, φροντιστηρίων και γενικά την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ή εκπαίδευσης οποιασδήποτε μορφής και βαθμίδας των οποίων οι μετοχές είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους.

Επίσης σημειώνεται ότι υποχρεούνται να μετατρέπουν σε ονομαστικές τις μετοχές των ΑΕ και μάλιστα μέσα σε διάστημα έξι μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου όταν εντός αυτής η αξία των αστικών των ακινήτων προ αποσβέσεων, υπερβεί το 60% του μετοχικού κεφαλαίου των στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα πάσης φύσης αποθεματικά. Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30€ και μεγαλύτερη των 85 €.

7.Διοικητικό Συμβούλιο: Στο καταστατικό θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός των μελών του διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος στην πράξη συνήθως ορίζεται από τέσσερα μέχρι επτά μέλη, καθώς επίσης και η θητεία η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την εξαετία. Πρέπει να σημειωθεί ότι αν ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. είναι μικρότερος των τεσσάρων και έχουμε παραίτηση ή θάνατο ενός μέλους τα υπόλοιπα δύο μέλη δεν μπορούν να εκλέξουν νέο μέλος σε αντικατάσταση αυτού, οπότε δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί αυτό να συνέλθει για να συγκαλέσει Έκτακτη Γενική Συνέλευση για να εκλέξει νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

8.Τακτικοί Ελεγκτές: από το καταστατικό ή από την εκάστοτε Γενική Συνέλευση των μετόχων θα πρέπει να ορίζονται δύο τακτικοί και δύο αναπληρωματικοί ελεγκτές πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών που να έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, ή ένας Τακτικός Ορκωτός Ελεγκτής, αν υπάρχει σχετική υποχρέωση, χωρίς να είναι απαραίτητο και η εκλογή αναπληρωματικού καθώς δεν μπορεί να γίνει αντικατάσταση ορκωτού ελεγκτή εκτός αν αυτός δηλώσει αδυναμία, όπως αυτό προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 75 του νόμου 1769/1991 ενώ παράλληλα πρέπει να καθοριστεί και η αμοιβή αυτών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι διοριζόμενοι ή εκλεγόμενοι ελεγκτές και εφόσον οι ΑΕ δεν ελέγχονται από ορκωτούς, μπορούν να επαναδιορίζονται όχι όμως για περισσότερες από πέντε εταιρικές χρήσεις. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 37 του Κ Ν 2190/20, δεν μπορούν να ορισθούν ελεγκτές, πρόσωπα που ίδρυσαν την εταιρεία και είναι μέτοχοι ή μέλη του /Σ της εταιρείας ή συγγενείς αυτών μέχρι και του δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, υπάλληλοι της εταιρείας ή εξαρτημένης προς αυτήν εταιρείας, δημόσιοι υπάλληλοι Ν Π, Τραπεζών και επιχειρήσεων κοινής ωφελείας. Τέλος σημειώνεται ότι στο καταστατικό πρέπει να αναφέρονται όλα τα στοιχεία των μελών του /οικητικού Συμβουλίου ως και των ελεγκτών της εταιρείας (επάγγελμα, έτος γέννησης, τόπος κατοικίας, αριθμός ταυτότητας, υπηκοότητα και για τους ελεγκτές ο αριθμός αδείας άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κ Ν 2190/20.

9. Εταιρική χρήση : Η εταιρική χρήση μπορεί να λήγει την 30-06-...ή την 31- 12- ..., αυτό βεβαίως είναι θέμα ιδρυτών και εξαρτάται κυρίως από το αντικείμενο των εργασιών της εταιρείας. Εξαιρετικά η πρώτη εταιρική χρήση μπορεί να είναι υπερδωδεκάμηνη και μέχρι 24 μήνες και για τα κέρδη της υπερδωδεκάμηνης αυτής περιόδου υποβάλλεται ενιαία δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

10. Έξοδα σύστασης : Στο καταστατικό πρέπει να αναφέρονται και τα συνολικά έξοδα που έγιναν για τη σύσταση της εταιρείας, όπως είναι, η αμοιβή του συντάξαντος δικηγόρου και συμβολαιογράφου, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης της περίληψης του καταστατικού στο ΦΕΚ, ο φόρος και τα έξοδα μεταβίβασης ακινήτου σε περίπτωση εισφοράς των για κάλυψη Μετοχικού Κεφαλαίου, όταν αυτή γίνεται χωρίς τις διατάξεις του Ν 1297/72 ή Ν 2166/93.

11. Προέγκριση επωνυμίας: Εφόσον έχει επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον έχει επιλεγεί σκοπός και ο τύπος της, είναι σκόπιμο να γίνει επίσκεψη στο οικείο επιμελητήριο για την προέγκριση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. (άρθρο 5α, Κ.Ν.1089/1980). Για την επιλογή της επωνυμίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

- Η Ανώνυμη Εταιρεία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχείρησης που ασκεί.
- Στην επωνυμία μπορεί ακόμα, να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου, είτε η επωνυμία κάποιας εμπορικής εταιρείας.
- Στην επωνυμία πρέπει να περιέχονται οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία».

- Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά.
- Αν ο σκοπός της εταιρείας διευρυνθεί, δεν συνεπάγεται αναγκαία ότι πρέπει να μεταβληθεί και η εταιρική επωνυμία με την οποία η εταιρεία είναι ήδη γνωστή στις συναλλαγές.
- Για τις διεθνείς συναλλαγές της εταιρείας η επωνυμία μπορεί να εκφράζεται και σε ξένη γλώσσα σε πιστή μετάφραση ή με λατινικά στοιχεία.
- Ειδικά για τραπεζική Α.Ε. ο νόμος (άρθρο 10 παρ.2 Ν.5076/1931) προβλέπει ότι η επωνυμία αυτής πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Κατά την επίσκεψή στο Επιμελητήριο, πρέπει να κατατεθεί συμπληρωμένη μία αίτηση και ένα παράβολο .(Περίπου 30,00 ευρώ). Οι τιμές επιβαρύνονται με χαρτόσημο 2,4% Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, θα δοθεί βεβαίωση, ένας αύξων αριθμός κράτησης της επωνυμίας ο οποίος ισχύει για 2 μήνες.

Στην περίπτωση όπου η επωνυμία που έχει επιλεγεί έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να γίνει επιλογή νέας επωνυμίας και φυσικά προσαρμογή του καταστατικού.

12. Δικηγορικός Σύλλογος: Στη συνέχεια, και πριν την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβληθεί στο Δικηγορικό Σύλλογο γραμμάτιο προείσπραξης για τον συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται στην υπογραφή του καταστατικού.

Η παρουσία του δικηγόρου κατά την υπογραφή του καταστατικού Ανώνυμης Εταιρείας είναι υποχρεωτική από το νόμο (άρθρο 42, Ν./3026/1954). Το ύψος του γραμματίου προείσπραξης για την αμοιβή του δικηγόρου είναι 1% για τα πρώτα πέντε εκατομμύρια του μετοχικού κεφαλαίου και 0,5% για όλο το υπόλοιπο ποσό.

13. Συμβολαιογράφος: Επόμενο βήμα είναι η υπογραφή του Καταστατικού Συστάσεως της Ανώνυμης Εταιρείας ενώπιον συμβολαιογράφου. Στο συμβολαιογράφο πρέπει να προσκομισθούν τα ακόλουθα :

- α) σχέδιο καταστατικού,
- β) πλήρη στοιχεία των μελών, τα ΑΦΜ των μετόχων και τις ταυτότητές τους
- γ) γραμμάτιο προείσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο,
- δ) προέγκριση από το επιμελητήριο (βάση του νόμου 1089/1980)

Στην περίπτωση όπου κάποιος από τους ιδρυτές της εταιρείας είναι άλλες εταιρείες, πρέπει να προσκομισθούν και τα αντίστοιχα νομιμοποιητικά τους έγγραφα. Το

καταστατικό υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας και το δικηγόρο ο οποίος παρίσταται και έχει συντάξει το σχέδιο καταστατικού. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα (συνιδρυτές ή τρίτους) που θα υπογράψουν αντί για αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα, αυτά εξουσιοδοτούν, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το καταστατικό. Το ύψος της αμοιβής του συμβολαιογράφου για ένα απλό συμβόλαιο σε 4 αντίγραφα ανέρχεται σε 616 – 646€, περίπου.

14. Νομαρχία ή Γ.Γ. Εμπορίου: Το επόμενο βήμα είναι η κατάθεση στην αρμόδια αρχή το καταστατικό της εταιρείας για την έγκριση της σύστασής της. Η αρμόδια αρχή είναι:

-Η Νομαρχία στην οποία υπάγεται η έδρα της εταιρείας για όλες περιπτώσεις εκτός από αυτές που διαφαίνονται στην επόμενη παράγραφο.

-Η Δ/ση Α.Ε. και Πίστεως της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας καταναλωτή εάν η ανώνυμη ανήκει σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Πιστωτικά Ιδρύματα και Υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος ή Τρίτη Χώρα (άρθρο 51 και 78 του Κ.Ν.2190/1920 σε συνδυασμό με τον ν.2076/1992)

2. Ανώνυμες εταιρείες που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

3. Ανώνυμες εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Ν.1969/1991)

4. Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες και Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, (Ν.1806/1988)

5. Ανώνυμες Εταιρείες /ιαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας και Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία στ. Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες (Ποδοσφαιρικές Α.Ε. και Καλαθοσφαιρικές Α.Ε.) (Ν.1958/1991)

6. Ανώνυμες Εταιρείες που σύμφωνα με ειδικές διατάξεις εποπτεύονται από τη Δ/ση Α.Ε. και Πίστεως και είναι οι εξής:

•Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.

•Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε.

•Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων Α.Ε.

- Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών
- Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία
- Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία
- Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμος Εταιρεία
- Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία

Ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά το νόμο εκάστοτε αρμόδια Αρχή υποχρεούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας και το καταστατικό της, εφόσον αυτό έχει καταρτισθεί με δημόσιο έγγραφο και έχουν τηρηθεί οι σχετικές διατάξεις.

Στην αρμόδια αρχή πρέπει να κατατεθούν τα ακόλουθα:

- Δύο αντίγραφα του καταστατικού, το ένα θεωρημένο από το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία
- Δήλωση του ΦΣΚ
- Παράβολο και ΤΑΠΕΤ
- Παραστατικό του γραμματίου είσπραξης της Εθνικής Τράπεζας
- Σχέδιο της ανακοίνωσης για τη σύσταση της εταιρείας εις τριπλούν (δεν είναι υποχρεωτικό)
- Αίτηση

Κατά την εξέταση του καταστατικού, είναι πιθανόν να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις από την αρμόδια αρχή. Σε αυτή την περίπτωση, οι τροποποιήσεις γίνονται από το συμβολαιογράφο και υπογράφονται και πάλι από τους ιδρυτές της εταιρείας ή το πρόσωπο που τυχόν έχει εξουσιοδοτηθεί από την αρχική συμβολαιογραφική πράξη. Αν η τροποποίηση αφορά αλλαγή της επωνυμίας και διακριτικού τίτλου, θα πρέπει πρώτα να γίνει έλεγχος της νέας επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο επιμελητήριο και στη συνέχεια να γίνει η τροποποιητική πράξη από το συμβολαιογράφο. Η τροποποιητική πράξη του καταστατικού προσκομίζεται στην αρμόδια αρχή. Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και καταχωρείται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (ΜΑΕ).

15.Αρμόδια Δ.Ο.Υ. (Φ.Σ.Κ. - Τέλη Δημοσίευσης):Καταβολή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του φόρου συγκέντρωσης του κεφαλαίου. Η καταβολή αυτή πρέπει να γίνει μέσα σε (15) δεκαπέντε ημέρες από την ανακοίνωση σύστασης της εταιρίας από την αρμόδια αρχή. Ο ΦΣΚ ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-

31, Ν.1676/86) (άρθρο 1 Ν. 2941/2001). Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομισθούν,

- αντίγραφο του καταστατικού
- επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό,
- δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν,
- και οι 3 ανακοινώσεις της νομαρχίας για την σύσταση της εταιρίας.

Στην Δ.Ο.Υ. επίσης θα πληρωθεί και το Παράβολο δημοσίευσης σε Φ.Ε.Κ και ΤΑΠΕΤ (544,67). Η Δ.Ο.Υ. θα θεωρήσει τις 2 ανακοινώσεις μία το τμήμα Φ.Σ.Κ. για την πληρωμή του και μία για την πληρωμή του παραβόλου δημοσίευσης στο Φ.Ε.Κ.

16: Εθνικό Τυπογραφείο. Υποβολή στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου αντιγράφου της ανακοίνωσης περί καταχώρισης της σύστασης της ΑΕ στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, με σκοπό τη σχετική δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η δημοσίευση στο ΦΕΚ της ανακοίνωσης καταχώρισης στο Μητρώο ΑΕ της σύστασης της νέας εταιρίας γίνεται με επιμέλεια και δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας. Συγκεκριμένα η σχετική ανακοίνωση κατατίθεται στο Εθνικό τυπογραφείο υπογεγραμμένη από την εποπτεύουσα Αρχή και θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ για την καταβολή των σχετικών τελών δημοσίευσης και του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου. Με την υποβολή της ανακοίνωσης καταχώρισης και των λοιπών σχετικών, ο καταθέτης λαμβάνει από την αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου απόδειξη κατάθεσης των ανωτέρω που φέρει κωδικό αριθμό δημοσιεύματος, με τον οποίο ο καταθέτης θα αναζητήσει από την ίδια Υπηρεσία τον αριθμό του ΦΕΚ στο οποίο θα έχει δημοσιευθεί η σχετική ανακοίνωση καταχώρισης σύστασης της ΑΕ.

17.Επιμελητήριο:Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή στο Επιμελητήριο είναι τα παρακάτω:

- .Αίτηση-δήλωση σε έντυπο, που χορηγείται από το τμήμα μητρώου του επιμελητηρίου υπογεγραμμένη από τους νομίμους εκπροσώπους της επιχείρησης.
- Καταστατικό συμβόλαιο σύστασης Α.Ε. με όλες τις τροποποιήσεις του(αν υπάρχουν), όπως έχει εγκριθεί και καταχωρισθεί στο Μητρώο Α. Ε. της Νομαρχίας.
- Φύλλο Εφημερίδος Κυβέρνησης, (Φ.Ε.Κ) που δημοσιεύεται η

ανακοίνωση κάθε περίληψης του καταστατικού της Α.Ε., καθώς και τα

μέλη του /Σ. με τις αρμοδιότητες και τους εκπροσώπους αυτής.

- Βεβαίωση που έχει εκδοθεί από την αρμόδια /Ο.Υ., για την επίδοση δήλωσης έναρξης άσκησης επιτηδεύματος.
- Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο ΕΟΚ ή άδειες παραμονής και εργασίας αν πρόκειται για αλλοδαπούς και χώρες εκτός ΕΟΚ.

Η εγγραφή ολοκληρώνεται συνήθως την επόμενη ημέρα, από την κατάθεση των δικαιολογητικών και αφού :

- α. γίνει ο έλεγχος των δικαιολογητικών
- β. γίνει η καταχώριση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου της επιχείρησης στα (κατά νόμο) τηρούμενα βιβλία Επωνυμιών και /ιακριτικών Τίτλων
- γ. εκπληρωθούν προς το επιμελητήριο οι οφειλόμενες συνδρομές οι οποίες έχουν καθορισθεί, με βάση το κεφάλαιο και το τακτικό αποθεματικό τους.

18. Αρμόδια Δ.Ο.Υ. (έναρξη) : Εντός ενός μήνα από την ημερομηνία όπου εκδίδεται από την αρμόδια αρχή η απόφαση σύστασης της εταιρείας, πρέπει να γίνει η έναρξη εργασιών στην οικεία ΔΟΥ.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομισθούν στην αρμόδια ΔΟΥ για την έναρξη εργασιών και πρέπει να είναι πρωτότυπα ή επικυρωμένα, είναι:

1. Καταστατικό.
2. Ανακοίνωση σύστασης εταιρίας από την αρμόδια αρχή (Νομαρχίας.)
3. Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) ή εάν δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρείας ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ μετά την κυκλοφορία του
4. Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο επαγγελματικής εγκατάστασης (σε περίπτωση που παραχωρείται στην Α.Ε. από άλλο πρόσωπο χώρος για επαγγελματική εγκατάσταση, προσκομίζεται ιδιωτικό συμφωνητικό παραχώρησης της χρήσης ή ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωση θεωρημένο από τη ΔΟΥ του ιδιοκτήτη)
5. Αντίγραφο της δήλωσης καταβολής φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου και το διπλότυπο πληρωμής
6. Αντίγραφο παραβόλου - ΤΑΠΕΤ για την δημοσίευση του καταστατικού.
7. Δήλωση έναρξης με τα έντυπα Μ3, Μ6 , Μ7 και Μ8

8. Εξουσιοδότηση του εκπροσώπου, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.

9. Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ.3,4,5,27 ν.3325/2005).

10. Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ.80,81 ν.3463/2006 - ΥΠΕΣ/Α Αρ. Πρ. 1055/1.3.2007)

11. Φωτοτυπία /ελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας, Μελών Δ.Σ

12. Ανακοίνωση εγκριτικής απόφασης οικείας Νομαρχίας.(σε περίπτωση που η εταιρίας έχει κεφάλαιο άνω των 3.000.000)

13. Αντίγραφο προεγγραφής στο επιμελητήριο.

Στο σημείο αυτό, και αφού ο υπάλληλος της οικονομικής υπηρεσίας ελέγξει τα παραπάνω δικαιολογητικά, ορίζεται ελεγκτής, ο οποίος, μετά από ειδοποίηση,ελέγχει το χώρο της έδρας της εταιρείας. Μετά από τον έλεγχο, παρέχει την ειδική έκθεση αυτοψίας, την οποία προσκομίζει ο επενδυτής μαζί με τα παραπάνω και τα επόμενα δικαιολογητικά, ξανά στην οικονομική υπηρεσία:

1. Ειδική έκθεση αυτοψίας.

2. Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου ασφαλιστικού φορέα των μελών του Δ.Σ. Α.Ε. σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά ασφαλιστική νομοθεσία. (Μέλη του Δ.Σ. οι οποίοι κατέχουν άνω του 3% του μετοχικού κεφαλαίου.)

3. Βεβαίωση εγγραφής από επιμελητήριο όπως απαιτείται από σχετικές διατάξεις

4. Ειδικά στις περιπτώσεις των αλλοδαπών φυσικών προσώπων υποβάλλονται υποχρεωτικά και τα παρακάτω:

- Άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους για κατοίκους χωρών εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης οι ίδιες άδειες απαιτούνται για τη συμμετοχή τους ως ομόρρυθμα μέλη σε προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.) ή ορισμού τους ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή ως νόμιμοι εκπρόσωποι, και

- Πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας για κατοίκους χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

19.Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών

Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία. Σύμφωνα με το άρθρο

7β, παρ.2 του Κ.Ν. 2190/1920, το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών αποτελείται τουλάχιστον από:

- α. Το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιρειών
- β. Τη μερίδα κάθε εταιρείας
- γ. το φάκελο της εταιρείας και
- δ. Το ευρετήριο των εταιρειών

Στο βιβλίο μητρώου καταχωρείται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε ανώνυμης εταιρείας. Οι εταιρείες που έχουν καταχωρηθεί αριθμούνται, ο δε αριθμός καταχώρησης που αποτελεί και τον αριθμό μητρώου της εταιρείας αναγράφεται στο φάκελο και τη μερίδα της εταιρείας. Ο αριθμός μητρώου δεν μπορεί να δοθεί σε καμία άλλη, ακόμα και μετά τη λήξη της. Στο ευρετήριο των εταιρειών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρείας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρεία". Οι φάκελοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρείας. Εάν πρόκειται για Τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες, ανώνυμες εταιρείες του Ν.Δ. 608/1970 "περί εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων" (ΦΕΚ Α 170/1970) και ανώνυμες εταιρείες που έχουν τις μετοχές τους εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το Μητρώο που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους τηρείται στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου. Η τροποποίηση καταστατικού συντελείται μόνο μετά την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής διοικητικής απόφασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού. Το νέο κείμενο του καταστατικού πρέπει απαραίτητα να υπογράφεται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

1.3.3 Διαδικασίες έγκρισης και καταχώρησης του καταστατικού στο Μ.Α.Ε.

Ο Υπουργός Εμπορίου εγκρίνει με απόφασή του το καταστατικό της ιδρυθείσας Α.Ε. και χορηγεί άδεια λειτουργίας αυτής. Με εφαρμογή της αποκεντρώσεως, το δικαίωμα αυτό έχει παραχωρηθεί στους Νομάρχες του κράτους. Μετά την απογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου, δύο κυρωμένα αντίγραφα αυτού υποβάλλονται στην αρμόδια Νομαρχία για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης.

Μετά την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον του συμβολαιογράφου παραλαμβάνονται 4 επικυρωμένα αντίγραφα, τα δύο χρησιμοποιούνται στο επιμελητήριο για την καταχώρηση της επωνυμίας και τα άλλα δύο στην αρμόδια

Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας για την καταβολή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου .

Αναλυτικότερα οι διαδικασίες δημοσίευσης του καταστατικού έχουν ως εξής :

- Καταχώρηση της επωνυμίας στο επιμελητήριο. Πριν την υποβολή των δικαιολογητικών για την καταχώρηση της εταιρείας στο Μ.Α.Ε. της Νομαρχίας πρέπει να καταχωρηθεί η επωνυμία της εταιρείας στο οικείο Επιμελητήριο . Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι μια αίτηση και δύο αντίγραφα του καταστατικού .

Αφού καταβληθεί το σχετικό παράβολο καταχώρησης χορηγείται βεβαίωση η οποία πολλές φορές ενσωματώνεται στο ένα αντίγραφο του καταστατικού το οποίο παραλαμβάνει το εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο για να υποβληθεί στη Νομαρχία.

- Πληρωμή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Για την πληρωμή του φόρου συμπληρώνεται μια δήλωση σε τρία αντίγραφα και υποβάλλεται με δύο αντίγραφα καταστατικού στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης σύστασης και πάντα πριν από την καταχώρηση του Καταστατικού στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας .

Ο φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του Μετοχικού Κεφαλαίου και πρέπει να καταβληθεί σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Μετά την προθεσμία αυτή, η δήλωση θεωρείται εκπρόθεσμη και προσαυξάνεται με 2,50% για κάθε μήνα καθυστέρησης . Αν όμως υποβληθεί ανακριβής δήλωση, τότε υπολογίζεται και πρόσθετος φόρος λόγω ανακρίβειας και έχει ως εξής :

α)Επί διαφοράς φόρου μέχρι 1 εκατ. δρχ. πρόσθετος φόρος 100% .

β)Για το πέραν του 1 εκατ. δρχ. φόρος 150% .

Αυτό βεβαίως είναι δύσκολο να συμβεί στην πράξη γιατί η Νομαρχία απαιτεί πάντα την καταβολή του σχετικού φόρου προ της καταχώρησης του Καταστατικού στο Μ.Α.Ε. Το γεγονός αυτό μπορεί να συμβεί αν τα δικαιολογητικά της σύστασης της Αν. Εταιρείας ή τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης , όταν πρόκειται για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου που έχει αποφασίσει το σύνολο των μετόχων που έχουν το 100% των μετοχών και τα σχετικά δικαιολογητικά υποβληθούν στη Νομαρχία μετά την πάροδο της 15ηΛέρου προθεσμίας , τότε υπάρχει το εκπρόθεσμο και αρχίζουν οι προσ αυξήσεις και τα σχετικά πρόστιμα.

- Υποβολή Καταστατικού στη Νομαρχία για έγκριση.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών, από το εξουσιοδοτημέν με βάση το Καταστατικό πρόσωπο υποβάλλεται αίτηση στη Νομαρχία της έδρας, με

τα παρακάτω δικαιολογητικά, με την παρατήρηση ότι μπορεί να προσκομίζεται το ίδιο καταστατικό στη /Ο.Υ. για την πληρωμή του φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων που θεωρήθηκε από το Επιμελητήριο για την επωνυμία, προκειμένου να εξοικονομούνται αντίγραφα καταστατικών που θα χρειασθούν σε άλλες /ημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς ή Τράπεζες.

1 . Αντίγραφο του Καταστατικού που φέρει την ενσωματωμένη βεβαίωση του επιμελητηρίου ή σε αντίθετη περίπτωση, το αντίγραφο του Καταστατικού με τη βεβαίωση του Επιμελητηρίου.

2 . Αντίγραφο του Καταστατικού που θεώρησε η Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου .

3 . Διπλότυπο εισπραξής Δ.Ο.Υ. 320 € πλέον της ειδικής εισφοράς 7% επί του παράβολου, ποσού 22,40 € η οποία καταβάλλεται από την εταιρεία, σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. και στον Κωδικό 35.31 (άρθρο 391, παράγραφος 4 του Κ.Ν. 2190/1920) Φ.Ε.Κ. της περίληψης του Καταστατικού.

4 . Τριπλότυπο εισπραξής ΤΑΠΕΤ 16 € .

5 . Ανακοίνωση προς το εθνικό Τυπογραφείο σε τρία αντίγραφα για τη δημοσίευση της περίληψης του Καταστατικού.

Μετά την παραλαβή και τον έλεγχο του Καταστατικού, η Νομαρχία εγκρίνει αυτό και χορηγεί την άδεια σύστασης της Εταιρείας, την οποία καταχωρεί στο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών, ενώ παράλληλα διαβάζει αντίγραφο της ανακοίνωσης της περίληψης στο εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση. Με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών της /οικητικής Απόφασης για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του Καταστατικού, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20.

• Αντίγραφο Καταστατικού.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 από 01/01/87, το Καταστατικό ως και οι τροποποιήσεις αυτού δεν δημοσιεύονται πλέον στο Φ.Ε.Κ., αλλά μόνο η περίληψη αυτών, ενώ απεναντίας καταχωρούνται στο Μητρώο ΑΕ του Υπουργείου εμπορίου ή της Νομαρχίας , όπου βρίσκεται η έδρα της εταιρείας. Η εταιρεία για τη νομιμοποίηση της χρησιμοποιεί μεταξύ των άλλων επικυρωμένα αντίγραφα του καταστατικού. Για το σκοπό αυτό με την έγκριση του αρχικού καταστατικού χρησιμοποιούνται αντίγραφα που εκδίδει ο Συμβολαιογράφος, ενώ μετά από κάθε τροποποίηση , εκδίδεται κωδικοποιημένο καταστατικό που έχει ενσωματωμένες όλες τις τροποποιήσεις που έγιναν μέχρι και την τελευταία, σε δύο αντίγραφα εκ των οποίων χαρτοσημαίνεται το ένα εξ' αυτών σύμφωνα με την υπ' αριθμών ΚΝ 8158/1967/εγκ. 25/1980 απόφαση του Υπ. Οικονομικών και τα οποία αντίγραφα υπογράφει ο πρόεδρος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, κάτω από την ένδειξη

«Ακριβές Αντίγραφο του Καταστατικού όπως μετά από την απόφαση της Γ Σ της .....».

Μετά την έγκριση της τροποποίησης του καταστατικού και της επικύρωσης του ενός αντιγράφου από την εποπτεύουσα αρχή, εκδίδονται φωτοαντίγραφα εκ του επικυρωμένου αντιγράφου, τα οποία επικυρώνονται από δικηγόρο ή τυπώνονται αντίγραφα και προσκομίζονται για επικύρωση, αφού χαρτοσημανθούν, από την αρμόδια

διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας που υπάρχει ο φάκελος για το αρχείο της εταιρείας .

1.4 .Όργανα Διοίκησης της Α.Ε.

Μετά τη σύσταση της Α.Ε. σύμφωνα με το νόμο, αρχίζει η λειτουργία της, την οποία διασφαλίζουν τα όργανα της εταιρείας. Αυτά είναι:

- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων (Γ Σ)
- Το Διοικητικό Συμβούλιο (/Σ)
- Οι ελεγκτές

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων, είναι το ανώτατο όργανο της Α.Ε. στην οποία λαμβάνονται όλες οι μεγάλες αποφάσεις. Οι αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους. Την Γενική Συνέλευση απαρτίζουν οι μέτοχοι της εταιρείας. Οι συνελεύσεις είναι έκτακτες και τακτικές. Τακτική Γενική Συνέλευση γίνεται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Κάθε μετοχή αποτελεί μία ψήφο και καθένας έχει δικαίωμα να ψηφίσει ή και να ψηφιστεί. Στις Γενικές Συνελεύσεις γίνεται η ψηφοφορία για τη σύνθεση του επόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ορίζονται τα καθήκοντα του, λαμβάνονται αποφάσεις για σημαντικά ζητήματα όπως ο καθορισμός της μακροχρόνιας πολιτικής της εταιρείας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που πέτυχε η εταιρεία την προηγούμενη χρήση και εγκρίνεται ο ισολογισμός της. Τέλος οποιαδήποτε αλλαγή στο καταστατικό της εταιρείας πρέπει να αποφασιστεί από Γενική Συνέλευση.

Προϋποθέσεις για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη Γ.Σ. είναι:

- να συγκεντρώνεται η απαιτούμενη από το νόμο ή το καταστατικό απαρτία,
- να διαμορφώνεται πλειοψηφία.

Τόσο η απαρτία όσο και η πλειοψηφία διακρίνονται σε συνήθη και αυξημένη. Για την συνήθη απαρτία απαιτείται η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν το 20% του καταβεβλημένου Μ. Κ. Αν δεν επιτευχθεί η συνέλευση οι μέτοχοι ζητούν μέσα σε διάστημα 20 ημερών επαναληπτική συνέλευση που θεωρείται ότι βρίσκεται σε απαρτία όποιο και αν είναι το ποσοστό του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου.

Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για ορισμένα πολύ σοβαρά θέματα, όπως η αύξηση ή η μείωση του κεφαλαίου, η μεταβολή της εθνικότητας ή του σκοπού της εταιρίας, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση της εταιρίας κ.α. Η απαιτούμενη για αυτά απαρτία απαιτεί την παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου Μ.Κ.

Η τακτική γενική συνέλευση καλείται μια φορά το χρόνο υποχρεωτικά και μέσα σε έξι μήνες από το τέλος της οικονομικής χρήσεως, για να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων, κατάσταση διάθεσης κερδών, προσάρτημα), να αποφασίσει για την απαλλαγή των μελών του ΔΣ και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Εκτάκτως η Γ Σ καλείται:

- αν το ΔΣ κρίνει ότι συντρέχει λόγος
- αν το ζητήσουν οι τακτικοί ελεγκτές
- αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 5% του Μ. Κ.
- Αν η καθαρή περιουσία της Α.Ε. γίνει μικρότερη από το 1/2 του καταβεβλημένου Μ.Κ., οπότε συγκαλείτε η Γ.Σ. με το ερώτημα λύσεως της εταιρίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση, λειτουργεί και παίρνει αποφάσεις κατά πλειοψηφία προσώπων. Τα μέλη του πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία, δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ιδιότητα του μετόχου εκτός και αν προβλέπεται από το καταστατικό. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των έξι ετών, κατά τη λήξη της θητείας των, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι. Το Δ.Σ. συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το μήνα και έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για κάθε πράξη σχετική με τη διοίκηση της εταιρίας, τη διαχείριση της εταιρικής περιουσίας και την επιδίωξη του εταιρικού σκοπού. Επειδή το Δ.Σ. είναι όργανο που ενεργεί συλλογικά, είναι δυνατό, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική διάταξη, να εκχωρεί όλες τις αρμοδιότητες του σε ένα σύμβουλο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, όπως επίσης να εκχωρεί περιορισμένες αρμοδιότητες σε ένα σύμβουλο, τον Εντεταλμένο Σύμβουλο.

Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος

υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παριστάμενων κατά τη συνεδρίαση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησής τους στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο 7 α του Κ.Ν. 2190/20, υποβάλλονται στην αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή .

1. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση της οποίας το πόσο ορίζεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση με ειδική απόφαση.
2. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βαραίνει την εταιρεία, αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.
3. Οποιαδήποτε παροχή πίστωσης (δάνειο, εγγυήσεις κ. λ. π.) από την εταιρεία σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στους ιδρυτές της, σε γενικούς διευθυντές, διευθυντές της ή και σε συζύγους ή άλλους συγγενείς αυτών μέχρι τρίτου βαθμού, εξ αίματος ή αγχιστείας, απαγορεύεται απολύτως και είναι άκυρη. Επίσης δάνεια της εταιρείας σε τρίτους, καθώς και η παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών, με σκοπό την απόκτηση από αυτούς μετοχών της εταιρείας, απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα. Για οποιαδήποτε άλλη σύμβαση μεταξύ της εταιρείας μετά των προσώπων αυτών, χρειάζεται απαραίτητα προηγούμενη άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Αυτό ισχύει και για τις συμβάσεις εργασίας ή εντολής, καθώς και για κάθε τροποποίησή τους.

Τα συστήματα κατά τα οποία πραγματοποιείται η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση είναι κυρίως δύο:

1. το σύστημα του αριθμού των μετοχών, σύμφωνα με το οποίο κάθε μέτοχος έχει τόσες ψήφους όσες μετοχές κατέχει. Συνεπώς ένας μέτοχος που κατέχει το 50% των ψήφων που παρίστανται στη Γ.Σ. πλέον μία ακόμη ψήφο, εκλέγει ολόκληρο το Δ.Σ.
2. το αθροιστικό σύστημα ψηφοφορίας κατά το οποίο ο μέτοχος που κατέχει τις περισσότερες μετοχές μπορεί να εκλέξει μόνο την πλειοψηφία των μελών του /.Σ., οπότε σ' αυτό θα εκπροσωπηθεί και η μειοψηφία.

Στην Ελλάδα, ο νόμος δίνει την δυνατότητα να ορίζεται με το καταστατικό ότι ο μέτοχος ή οι μέτοχοι μπορούν να διορίσουν μέλη του Δ.Σ. σε αριθμό που να μην υπερβαίνει το 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών. Ο διορισμός πρέπει να γνωστοποιείται στην Α.Ε. τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γ. Σ. και οι μέτοχοι που άσκησαν αυτό το δικαίωμα δεν μετέχουν στην εκλογή των υπολοίπων μελών του Δ.Σ.

Οι τακτικοί Ελεγκτές, η Γενική Συνέλευση δεν μπορεί να αποφασίσει έγκυρα για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας αν προηγουμένως αυτές δεν ελεγχθούν από τους κατά νόμο τακτικούς ελεγκτές, οι οποίοι εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Οι εταιρίες που οι μετοχές τους είναι διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο, οι Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρίες καθώς και οι Τραπεζικές εταιρίες επίσης ελέγχονται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές. Οι ελεγκτές οφείλουν να παρακολουθούν, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, την λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας, έχοντας το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση κάθε σχετικού εγγράφου, βιβλίου ή πρακτικών. Στο τέλος της χρήσης είναι υποχρεωμένοι, αφού ελέγξουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις να υποβάλλουν προς την τακτική ετήσια Γενική Συνέλευση έκθεση με τα πορίσματα των ελέγχου τους. Πρέπει να σημειώσουμε ότι ο έλεγχος των τακτικών ελεγκτών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της μειοψηφίας από ενδεχόμενες υπερβάσεις ή παρατυπίες του Δ.Σ. που εκφράζει συνήθως τους μετόχους της πλειοψηφίας.

1.5 Δημοσιότητα

Η σημασία που έχουν στη σύγχρονη οικονομική ζωή οι Α.Ε. σε συνδυασμό με την περιορισμένη ευθύνη των μετόχων επιβάλλουν να υπάρχει όσο το δυνατό μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς τη δραστηριότητα και την εξελικτική τους πορεία. Θα μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να πληροφορηθεί έγκαιρα για ορισμένα βασικά γεγονότα ή εξελίξεις που συνδέονται με τη ζωή της Α.Ε. για την οποία ενδιαφέρεται.

Η διαφάνεια διασφαλίζεται με τη δημοσιότητα, τη γνωστοποίηση ορισμένων πράξεων και στοιχείων στους ενδιαφερόμενους (πιστωτής, χρηματοδότης, επενδυτής κ.α.).

Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία των Ανωνύμων Εταιριών:

- Οι αποφάσεις της /οίκησης για την σύσταση ανωνύμων εταιριών, καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.
- Οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης ή κωδικοποίησης καταστατικών ανωνύμων εταιριών, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

- Ο διορισμός ή οποιοδήποτε παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που ασκούν διαχείριση της εταιρίας, έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα, είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.
- Η απόφαση ανάκλησης της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρίας.
- Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρίας.
- Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρίας, είτε μετά από κάθε αύξηση.
- Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από την Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρείας. Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τον πιστοποιούν.
- Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών, των υποκαταστημάτων των αλλοδαπών Τραπεζών.
- Η λύση της εταιρείας.
- Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων.
- Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών, με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
- Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός
- Η διαγραφή της εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.
- Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

1. Με την καταχώριση, ύστερα από έλεγχο, των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία, και
2. Με τη δημοσίευση, την επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με τις δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών

Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Κατ' εξαίρεση οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.

Μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου παραδίνονται ή στέλνονται αντίγραφα των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα και τηρούνται στο φάκελο, επικυρωμένα ή όχι, αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος, που ορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, η οποία καθορίζει και τις διατυπώσεις είσπραξης και απόδοσής του. Η εταιρία υποχρεούται να χορηγεί στους μετόχους της αντίγραφα πρακτικών γενικών συνελεύσεων.

Οι μέτοχοι στους οποίους η εταιρία αρνείται να χορηγήσει αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης στην οποία παρέστησαν αυτοπροσώπως ή διά νομίμως εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου τους μπορούν να απευθυνθούν στην αρμόδια αρχή, όπου τηρείται ο φάκελος της εταιρίας, η οποία υποχρεούται να τους χορηγήσει τα αντίγραφα αυτά.

Οι τρίτοι καθώς και οι μέτοχοι που δεν ήταν παρών στη γενική συνέλευση μπορούν να πάρουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης από την αρμόδια διοικητική αρχή, μόνο ύστερα από σχετική εισαγγελική παραγγελία.

Η εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει ο νόμος εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στο "Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης" της Εφημερίδας της Κυβέρνησης με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών, η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε στους τρίτους.

Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

Κάθε έντυπο της εταιρείας πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- α. Το Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών όπου έχει εγγραφεί η εταιρεία.
- β. Τον αριθμό μητρώου της εταιρείας.
- γ. Την επωνυμία, την έδρα και αν βρίσκεται σε εκκαθάριση να αναφέρεται αυτό ρητά.

1.6 Μετοχές

Οι μετοχές ως τίτλος, είναι ένα έγγραφο στο οποίο ενσωματώνονται κάποια δικαιώματα τα οποία μπορεί να ασκήσει ο κύριος της. Ο κάτοχος της μετοχής ονομάζεται μέτοχος. Επίσης μετοχή σημαίνει τομερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου. Η κατοχή της μετοχής δίνει στο μέτοχο, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει και το ποσό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει αναλογικά δικαιώματα, τόσο στη περιουσία της ανώνυμης εταιρείας και τα αποτελέσματα της, όσο και στην έκφραση γνώμης στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που είναι το ανώτατο όργανο αποφάσεων της Α.Ε.

1.6.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν δημιουργείται μια ανώνυμη εταιρία, οι ιδρυτές καθορίζουν τις σχέσεις τους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο και πιο συγκεκριμένα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει ο καθένας από αυτούς. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται από τους μετόχους είτε σε μετρητά είτε σε είδος (ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, κινητά πράγματα, απαιτήσεις κ.τ.λ.)

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κ.Ν.2190/1920 η εισφορά σε είδος αποτιμάται από την επιτροπή. Η αναγραφή του μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιείται πάντοτε σε ευρώ, ανεξάρτητα από τον τρόπο εισφοράς των μετόχων. Απαγορεύεται να αναγράφεται σε ξένο νόμισμα, εκτός από εταιρίες που η έδρα τους είναι στην αλλοδαπή και έχουν υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τόσο σε εγχώριο όσο και σε ξένο νόμισμα. Ο ίδιος νόμος που προαναφέρθηκε ορίζει ότι το κατώτερο όριο του μετοχικού κεφαλαίου είναι 60.000€, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας. Η ονομαστική αξία της μετοχής δεν μπορεί να είναι κατώτερη από 0,30€ και ανώτερη από 100€. Το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να καταβληθεί από τους μετόχους – ιδρυτές ή η εταιρία να προσφύγει σε δημόσια εγγραφή. Στη δεύτερη περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 300.000€.

Όπως αυτό προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920 και τις ειδικές διατάξεις νόμων, η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει και τμηματικά, μόνο στην περίπτωση της εισφοράς σε χρήμα, με την προϋπόθεση ότι κατά τη σύστασήθα

καταβληθεί τουλάχιστον το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο. Απαγορεύεται η τμηματική καταβολή της εισφοράς σε είδος. Επιπλέον, πρέπει να ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής να προβλέπεται στο καταστατικό.
- Η αξία που καταβάλλεται για κάθε μετοχή να μην είναι κατώτερη από το ¼ της ονομαστικής της αξίας.
- Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο να καταβάλλεται εφάπαξ με την πρώτη δόση.
- Οι μετοχές να παραμένουν ονομαστικές μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους.
- Η τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου να μην ξεπερνά τα δέκα έτη.
- Να μην πραγματοποιηθεί καμία αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για την καταβολή της τελευταίας οφειλόμενης δόσης. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους σε μετρητά πραγματοποιείται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό όψεως, που θα ανοιχτεί στο όνομα της εταιρίας. Το ονοματεπώνυμο του κάθε μετόχου θα πρέπει να αναγράφεται στο παραστατικό της τράπεζας, ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος καταβολής του κεφαλαίου από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας. Υπάρχει περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να ορίζεται μεγαλύτερο από 60.000€. Αυτή αφορά την περίπτωση κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή (σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του νόμου Κ.Ν. 2190/1920) ή την περίπτωση που η εταιρία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση (σύμφωνα με τους Ν.*. 1297/72 και Ν. 2166/93), οπότε το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι τουλάχιστον 30.000€. Επίσης στην περίπτωση που η εταιρεία δραστηριοποιείται στον τραπεζικό ή χρηματοπιστωτικό κλάδο (τράπεζες, χρηματιστηριακές εταιρίες, εταιρίες leasing, Α.Χ.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Χ., Α.Ε.Λ.*.Ε.), το ελάχιστο κεφάλαιο της ορίζεται διαφορετικά με προεδρικά διατάγματα. Από φορολογική άποψη, τα ποσά που καταβάλλονται από τους ιδρυτές μετόχους, τόσο κατά τη σύσταση της εταιρείας όσο και κατά τις μεταγενέστερες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των Α.Ε., μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α., από τους υπάρχοντες μετόχους τους, δεν αποτελούν τεκμήριο δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, με αποτέλεσμα να μην είναι υποχρεωμένοι οι μέτοχοι αυτής να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρημάτων. Μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία καταχώρησης της εταιρείας στο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών, οι μέτοχοι οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία που προβλέπεται, για την καταβολή της αναλογίας που αντιστοιχεί στον καθένα στο μετοχικό κεφάλαιο. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας συνεδριάζει, προκειμένου να πιστοποιήσει ή μη την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Το πρακτικό συνεδρίασης διαβιβάζεται στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας, προκειμένου να γίνει ο έλεγχος πιστοποίησης της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, όπου η προθεσμία που έχουν οι μέτοχοι για να ανταποκριθούν, δεν μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη των τεσσάρων

μηνών και μικρότερη του ενός μηνός στην περίπτωση που η εταιρεία δεν είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο και των δεκαπέντε ημερών όταν η εταιρεία είναι εισηγμένη. Ο χρόνος συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου και η υποβολή των στοιχείων στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας για πιστοποίηση ή μη της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι ημέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και των διαδικασιών τίθεται θέμα ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εταιρείας.

Η αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας με την παραλαβή του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την πιστοποίηση ή μη της αρχικής καταβολής ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ορίζει δύο υπαλλήλους της, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο της ορθής τήρησης της διαδικασίας και καταχώρησης των στοιχείων στα βιβλία της εταιρείας. Για τον λόγο αυτό ζητούν από την εταιρεία την προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών:

- Ισοζύγιο γενικού και αναλυτικού καθολικού
- Αντίγραφο της έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190./1920, στην περίπτωση εισφοράς σε είδος
- Αντίγραφο παραστατικού από την τράπεζα, στην οποία κατατέθηκε το μετοχικό κεφάλαιο.
- Αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού της τράπεζας και των μετόχων.
- Τα Φ.Ε.Κ. ή την ανακοίνωση του Εθνικού Τυπογραφείου σχετικά με τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου.
- Το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ. και συγκεκριμένα το πρακτικό που καταχωρήθηκε η πιστοποίηση καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Από τα παραπάνω βιβλία διαπιστώνεται η καταβολή ή μη του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας και συντάσσεται σχετική έκθεση από τους ελεγκτές, η οποία και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας.

1.6.2 Κατηγορίες μετοχών

Με βάση τα δικαιώματα που παρέχουν οι μετοχές διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες.

- Κοινές μετοχές: Είναι αυτές που παρέχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, στη διανομή των κερδών καθώς επίσης και στις αποφάσεις της εταιρείας.

- Προνομιούχες μετοχές: Είναι αυτές που δικαιούνται προνομιακή απόληψη του πρώτου μερίσματος τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις, στις οποίες δεν καταβλήθηκε μέρισμα λόγω ζημιών ή καταβλήθηκε μέρισμα μικρότερο από το προβλεπόμενο, βάσει του νόμου, καθώς επίσης και κατά τη λύση και εκκαθάριση της εταιρείας. Οι προνομιούχες μετοχές διακρίνονται σε μετοχές μετά ψήφου και άνευ ψήφου. Προκειμένου να μετατραπούν οι προνομιούχες μετοχές «άνευ ψήφου» σε κοινές μετοχές με ψήφο απαιτείται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και η πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνόλου του εκπροσωπούμενου κοινού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

- Μετοχές επικαρπίας : Σε περίπτωση που η εταιρεία προβεί σε απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου χορηγεί στους μετόχους, των οποίων το κεφάλαιο αποσβέστηκε, μετοχές επικαρπίας. Αυτές δεν παρέχουν στους μετόχους που τις κατέχουν δικαιώματα συμμετοχής στη διοίκηση ούτε το προϊόν εκκαθάρισης της εταιρείας, τους δίνουν όμως τη δυνατότητα συμμετοχής στα κέρδη.

- Δεσμευμένες μετοχές : Κατά την ίδρυση της εταιρείας δίνεται η δυνατότητα στους μετόχους – ιδρυτές να δεσμεύσουν όλες ή ένα ορισμένο αριθμό μετοχών, οι οποίες δεν μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δέσμευσή τους.

- Ανώνυμες ή στον Κομιστή μετοχές :Είναι οι μετοχές στις οποίες δεν αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου. Εκδίδονται μόνο αν η αξία αυτών έχει ολοσχερώς εξοφληθεί. Η έκδοσή τους πρέπει να προβλέπεται στο καταστατικό που συντάσσει η εταιρεία.

- Ονομαστικές : Είναι οι μετοχές που αναγράφουν το όνομα του κατόχου τους. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 24 του Ν.2214/94 σε ορισμένες κατηγορίες εταιρειών, ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας, ειδικές διατάξεις νόμων επιβάλλουν στις εταιρείες αυτές να εκδίδουν μόνο ονομαστικές μετοχές, ώστε να είναι γνωστό το πρόσωπο που τις κατέχει..

- Επικαρπίας :Εκδίδονται κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου και παραδίδονται στους μετόχους των οποίων οι μετοχές αποσβέστηκαν. Οι μετοχές επικαρπίας παρέχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, εκτός βέβαια από το δικαίωμα να πάρουν κατά τη διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας την ονομαστική αξία των μετοχών τους αφού την έχουν ήδη πάρει κατά την απόσβεση του κεφαλαίου.

1.6.3 Μεταβίβαση μετοχών

Ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών ή όχι διαφοροποιείται και ο τρόπος μεταβίβασης των μετοχών. Η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, πραγματοποιείται ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι ανώνυμες ή ονομαστικές. Όσον αφορά στις ανώνυμες μετοχές η μεταβίβασή τους γίνεται μέσω απλής συμφωνίας και παραδόσεως είτε μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών είτε εκτός αυτού. Σχετικά με τις ονομαστικές μετοχές η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται με εγγραφή στα ειδικά βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας, στα οποία καταχωρούνται τα στοιχεία των μετόχων, αγοραστών και πωλητών και οι αριθμοί των μετοχών τα δε βιβλία υπογράφονται από τα δυο συμβαλλόμενα μέρη. Στην περίπτωση που οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται μέσω

του χρηματιστή, ο οποίος βεβαιώνει την μεταβίβαση, αποστέλλει στο γραφείο εκκαθάρισης του Χρηματιστηρίου Αξιών κατάσταση των μεταβιβαζομένων μετοχών και με τη σειρά του το Χρηματιστήριο Αξιών ενημερώνει τις εταιρείες, οι οποίες οφείλουν να καταγράψουν τη συναλλαγή στα βιβλία μετοχών και μετόχων, χωρίς να είναι απαραίτητη η υπογραφή των συμβαλλόμενων μερών. Στην περίπτωση που η έδρα της εταιρίας βρίσκεται εκτός της τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, η μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και ο συμβολαιογράφος προβαίνει σε ενημέρωση της εταιρίας για τις περαιτέρω ενέργειες. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3, 6 του Ν. 2459/97 για τη μεταβίβαση μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού ή συμβολαιογραφικού εγγράφου, το οποίο και περιέχει στοιχεία μεταβίβασης. Τα στοιχεία αφορούν το χρόνο μεταβίβασης των μετοχών, τα ακριβή στοιχεία των συμβαλλομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, τον τρόπο μεταβίβασης (πώληση, δωρεά κτλ), τα στοιχεία της ανώνυμης εταιρίας στην οποία ανήκουν οι μετοχές, τον αριθμό των μεταβιβαζομένων μετοχών, την ονομαστική αξία της μετοχής και τον αύξοντα αριθμό των μετοχών που μεταβιβάζονται. Εάν οι μετοχές είναι ονομαστικές, η μεταβίβαση καταχωρείται στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρίας. Στην περίπτωση που έχουμε μεταβίβαση μετοχών, εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών, λόγω κληρονομίας, αυτή πραγματοποιείται από τους κληρονόμους με κατάθεση των αποδεικτικών εγγράφων που τους καθιστά νόμιμους κατόχους, προκειμένου να καταχωρηθούν τα στοιχεία τους στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρίας.

1.6.4 Αξία της μετοχής

Ανάλογα με τον τρόπο υπολογισμού της αξίας μιας μετοχής χρησιμοποιούνται οι παρακάτω όροι:

- Ονομαστική αξία: είναι η αξία που αναγράφεται στον τίτλο της μετοχής και αφορά το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπεί η μετοχή. Η αξία της δεν μπορεί να οριστεί λιγότερη από 0,30€ και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 100€.
- Τιμή έκδοσης είναι το ποσό που καταβάλλουν οι μέτοχοι για να την αποκτήσουν.
- Λογιστική ή εσωτερική αξία προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων με το συνολικό αριθμό μετοχών.
- Πραγματική αξία προκύπτει από τη διαίρεση της καθαρής θέσης της εταιρίας, προσαυξημένη με τη φήμη και πελατεία, με το συνολικό αριθμό μετοχών. Ο προσδιορισμός της καθαρής θέσης της εταιρίας γίνεται με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στις τρέχουσες αξίες τους.
- Χρηματιστηριακή αξία είναι αυτή που διαμορφώνεται στο Χρηματιστήριο από την προσφορά και τη ζήτηση της μετοχής και διαφέρει από την ονομαστική αξία της. Η

χρηματιστηριακή αξία της μετοχής αναγράφεται στο ημερήσιο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών.

- Αξία ρευστοποιήσεως ή εκκαθάρισης: είναι το ποσό που αναλογεί στη μετοχή, από το καθαρό προϊόν εκκαθάρισης της περιουσίας της εταιρείας.

1.7 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο των ανώνυμων εταιρειών δεν παραμένει σταθερό σε όλη τη διάρκεια ζωής της εταιρείας. Ο νόμος με κάποιες προϋποθέσεις δίνει τη δυνατότητα μεταβολής του είτε αυξητικά (αύξηση του κεφαλαίου) είτε μειωτικά (μείωση του κεφαλαίου). Οι λόγοι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1. Αυξήσεις που επιβάλλονται από το νόμο, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των διαφορών αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω εισαγωγής της εταιρείας στο Χρηματιστήριο.

2. Αυξήσεις που αποφασίζονται από τους μετόχους, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές των μετόχων είτε σε χρήμα είτε σε είδος προκειμένου η εταιρεία να αυξήσει την καθαρή θέση της με συνέπεια, μεγαλύτερη οικονομική ευρωστία και δυνατότητα νέων επενδύσεων καθώς και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών χρήσης.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να είναι πραγματική, όταν γίνεται εισφορά σε χρήμα ή σε είδος ή μη διανομή κερδών, είτε ονομαστική, όταν δεν υπάρχουν εισφορές, όπως στην περίπτωση της αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ο νόμος παρέχει στους παλαιούς μετόχους το δικαίωμα προτίμησης στην απόκτηση νέων κεφαλαίων, ώστε να μην αλλάξουν τα ποσοστά συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Η προθεσμία που ορίζεται προκειμένου οι μέτοχοι να ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα και υπόκειται σε διαδικασίες δημοσίευσης. Μετά το οριζόμενο διάστημα οι μετοχές μπορούν να διατεθούν ελεύθερα. Σε περίπτωση παράλειψης του ορισμού της προθεσμίας που προαναφέραμε το Δ.Σ. την ορίζει εντός ενός μηνός από τότε που αποφασίστηκε η αύξηση του κεφαλαίου. Τέλος,

εξουσία για την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης από τους παλαιούς μετόχους έχει η Γ.Σ. των μετόχων μετά από αναλυτική έκθεση – εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία και θα αναφέρει τους λόγους της κατάργησης του εν λόγω δικαιώματος. Αρμόδιο όργανο για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση. Με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 παρέχεται η δυνατότητα κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας, αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε με απόφαση του Δ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο είτε με απόφαση της Γ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου και οι οποίες αυξήσεις δεν απαιτούν τροποποιήσεις του καταστατικού.

Η δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το Δ.Σ. μπορεί να ανανεώνεται από την Γ.Σ. για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, ενώ το ύψος του δεν μπορεί να ξεπερνά το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Όπως και να έχει όμως η απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση μετοχών ή ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές πρέπει να αναφέρει το ποσό της αύξησης, τον τρόπο της κάλυψής του, την ονομαστική αξία, την τιμή διάθεσης, την προθεσμία κάλυψης και τον αριθμό των μετοχών ή των ομολογιών.

Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα είδη μετοχών που καλύπτουν το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου απαιτεί και ξεχωριστή έγκριση των ομάδων των μετόχων που κατέχουν τα διάφορα είδη μετοχών.

Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ακολουθούνται τα εξής στάδια:

- Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Η λήψη απόφασης για αύξηση του κεφαλαίου λαμβάνεται από την καταστατική Γενική Συνέλευση. Για τη σύγκληση της συνέλευσης απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχουν τα $\frac{2}{3}$ του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σχετικά με την αύξηση του κεφαλαίου απαιτεί έγκριση από κάθε κατηγορία μετοχών, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Για την έγκρισή της, απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχονται, που κατέχουν τα $\frac{2}{3}$ του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου.

- Δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Σε περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με εισφορά μετρητών παρέχεται το δικαίωμα στους

υπάρχοντες μετόχους να επιλεγούν πρώτοι στο δικαίωμα προτίμησης και στην ανάληψη μετοχών.

- Πιστοποίηση καταβολής. Μέσα σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο μήνες από την ημερομηνία λήψης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση για αύξηση του κεφαλαίου, οι μέτοχοι πρέπει να έχουν καταβάλει τις εισφορές τους και το Δ.Σ. να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση για να πιστοποιήσει αν καταβλήθούν ή όχι οι εισφορές των μετόχων.

- Τροποποίηση του καταστατικού. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απαιτεί έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας, που πρέπει να γίνει σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη λήψη απόφασης της Γ.Σ. για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αφού πρώτα πραγματοποιηθεί η πιστοποίηση του Δ.Σ. σε ειδική συνεδρίαση.

- Καταχώρηση της τροποποίησης. Η τροποποίηση του καταστατικού καταχωρείται στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών και η ανακοίνωση της δημοσιεύεται στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Οι βασικότεροι τρόποι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είναι οι εξής:

- ▶ Αύξηση του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών της χρήσης : Τα κέρδη που αποκτά η εταιρεία μπορεί να μην διανεμηθούν στους μετόχους με τη μορφή μερίσματος, αλλά να τους δοθούν με τη μορφή μετοχών μετά από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η συγκεκριμένη απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

- ▶ Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών: η Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορεί να αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών. Στην περίπτωση αυτή η καθαρή θέση της εταιρείας παραμένει αμετάβλητη εκτός εάν η κεφαλαιοποίηση συνεπάγεται και καταβολή φόρων.

- ▶ Αύξηση με έκδοση και διάθεση νέων μετοχών

► Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετοχοποίηση των υποχρεώσεων της εταιρείας : Η Γενική Συνέλευση των μετόχων προκειμένου να περιορίσει τη σχέση ιδίων προς ξένων κεφαλαίων μπορεί να προβεί σε κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων. Οι μετοχές που εκδίδονται δίνονται στους δανειστές της εταιρείας προκειμένου να μειώσουν ή να εξοφλήσουν τις απαιτήσεις τους. Η κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων αυξάνει την καθαρή θέση της εταιρείας και μάλιστα μεταβάλλει τη μετοχική της σύνθεση, αφού το ποσοστό συμμετοχής των παλαιών μετόχων θα μειωθεί με την είσοδο νέων μετόχων

1.8 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας επιβάλλεται να μειωθεί στην περίπτωση υπαρξης πλεονάζοντος κεφαλαίου και για κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Ανάλογα με το λόγο μείωσης διακρίνεται σε:

- Πραγματική μείωση του κεφαλαίου. Αφορά την περίπτωση πλεονάζοντος κεφαλαίου για το οποίο αποφασίζεται η επιστροφή του στους μετόχους. Επειδή η μείωση θίγει τα συμφέροντα των δανειστών, επιβάλλεται αιτιολογημένη έκθεση, που συντάσσεται από Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα τρίτων
- Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου. Πραγματοποιείται στην περίπτωση που η καθαρή θέση της εταιρείας έχει μειωθεί λόγω εμφάνισης ζημιών προκειμένου να γίνει απόσβεση αυτών. Με την ονομαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου επιτυγχάνεται η χρηματοοικονομική εξυγίανση της εταιρείας. Συνήθως συνδυάζεται με ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Επίσης, ονομαστική μείωση του κεφαλαίου θεωρείται και η περίπτωση μη καταβολής δόσης από μέτοχο ή μετόχους.

Υπάρχουν οι εξής τρόποι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου:

► Μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Με την περίπτωση αυτή επιτυγχάνουμε τη διατήρηση ίδιου αριθμού μετοχών και έχει ως προϋπόθεση η ονομαστική αξία της μετοχής να μην οριστεί μικρότερη από 0,30€, που είναι το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής.

► Μείωση του αριθμού των μετοχών. Στην περίπτωση αυτή περιορίζεται ο αριθμός των μετοχών που κατέχει ο κάθε μέτοχος, εγκυμονεί όμως τον κίνδυνο να μην

υπάρχει ακέραια αναλογία στη σχέση των μετοχών με αποτέλεσμα να μείνουν αδιάθετες μετοχές και να αλλάξει η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου.

► Αγορά μετοχών και ακύρωσή τους. Στην περίπτωση αυτή η Γενική Συνέλευση προσδιορίζει την τιμή και τον τρόπο εξαγοράς των μετοχών, οι οποίες μετά την αγορά τους ακυρώνονται αμέσως. Υπάρχουν οι ίδιοι κίνδυνοι που αναφέρθηκαν στη μείωση του αριθμού μετοχών.

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου αποφασίζεται από τους μετόχους της εταιρείας εκτός από την περίπτωση που είναι υποχρεωτική, λόγω μη εξόφλησης ορισμένων μετοχών. Το κεφάλαιο της εταιρείας δεν μπορεί να οριστεί κατώτερο από το όριο που θέτει ο νόμος, συνεπώς δεν μπορεί να αποφασιστεί μείωση του κεφαλαίου κάτω από το ποσό αυτό εκτός κι αν η μείωση προβλέπει και ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου μέχρι το κατώτατο αυτό όριο.

Η μείωση του κεφαλαίου θίγει τα συμφέροντα των πιστωτών της εταιρείας είτε αυτή είναι πραγματική, καθώς με την επιστροφή του πλεονάζοντος κεφαλαίου μειώνονται τα διαθέσιμα της εταιρείας για εξόφληση των υποχρεώσεών της, είτε είναι ονομαστική, αφού με την εξάλειψη της ζημίας διευκολύνεται η διανομή των κερδών στους μετόχους.

Προκειμένου να γίνει μείωση του κεφαλαίου απαιτούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Απόφαση για σύγκληση καταστατικής Γενικής Συνέλευσης που να αιτιολογεί το που αποβλέπει η μείωση και πως θα πραγματοποιηθεί.
- Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι η μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα των πιστωτών της.
- Λήξη απόφασης από καταστατική Γενική Συνέλευση, η οποία συγκαλείται με αυξημένη απαρτία των μετόχων που κατέχουν τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και αυξημένη πλειοψηφία 3/4 του μετοχικού κεφαλαίου που παρίσταται στη συνέλευση.
- Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μαζί με την έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή να αποσταλεί στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας για έγκριση. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να καταχωρηθεί στο Μητρώο των Ανωνύμων Εταιρειών και να δημοσιευθεί στο τεύχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

1.9 Γενικά περι φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων

Η έννοια του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις δίνεται από το άρθρο 28 του Ν.2238/1994. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα.

Η επιχείρηση αποτελεί μεμονωμένη ή συμπωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους καθώς και η πώληση μέσα σε δύο χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

Αντικείμενο του φόρου είναι:

-Στις ανώνυμες εταιρείες (ημεδαπές) με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

-Στις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες (ημεδαπές) το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή μετά την αφαίρεση του μέρους αυτών που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης γίνεται επιμερισμός των συνολικών καθαρών κερδών ανάλογα με το ύψος των φορολογούμενων εσόδων και των αφορολόγητων ή φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εσόδων. Περαιτέρω σε περίπτωση διανομής στα ανωτέρω προκύψαντα φορολογούμενα κέρδη προστιθέμενο μέρος των αφορολόγητων κερδών ή των φορολογούμενων κατ'ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης που αναλογούν στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή μετά την αναγωγή του εξευρισκομένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρο.

- Στις ανώνυμες εταιρείες (ημεδαπές) οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρο εισοδήματος.

-στις δημοσιές, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα το συνολικό εισόδημα ή κέρδος.

-Στους συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα και στις ενώσεις ατόνιστο συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή πριν από την αφαίρεση των χορηγούμενων εκπτώσεων στα μέλη τούτα διανεμόμενα κέρδη και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

-στις αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρείας και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς οι οποίοι αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο προκύπτει από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα, καθώς και το καθαρό κέρδος το οποίο προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 100.

1.9.1 Προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

Το καθαρό εισόδημα της ανώνυμης εταιρείας όπως και κάθε επιχειρήσεως που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, είναι η διαφορά μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων και των εκπιπτόμενων δαπανών, όπως τα δύο αυτά μεγέθη προσδιορίζονται με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις κατά την εξίσωση:

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ= ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ □ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 105 του ν.2238/1994 το ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση από το ακαθάριστα έσοδα των αναγνωριζόμενων ως εκπιπτόμενες δαπάνες απατάει το συνολικό καθαρό εισόδημα των νομικών προσώπων μεταξύ των οποίων της ανώνυμης εταιρείας και της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Επιβάλλεται επομένως να προσδιοριστούν ποια εννοούμε ακαθάριστα έσοδα και ποιές εκπιπτόμενες δαπάνες.

Σύμφωνα με της διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 106 του ν.2238/1994:

Όταν μεταξύ των εισοδημάτων ανωνύμων εταιρειών συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες τα εισοδήματα αυτά

αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου να υπολογιστούν τα φορολογητέα κέρδη της. Σε περίπτωση όμως που στα καθαρά κέρδη της ΑΕ συμπεριλαμβάνονται εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες και εισοδήματα φορολογητέα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών που αναλογούν στα εισοδήματα, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς τους.

2) Αν στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των ΑΕ συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών τους, προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολόγητων εσόδων που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή μετά την αναγωγή του εξευρισκομένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Αν όμως τα αφορολόγητα έσοδα της ΑΕ είναι μεγαλύτερα από τα προκύψαντα βάση ισολογισμού, καθαρά κέρδη και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή. Το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα της ΑΕ κατά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρο.

Στη περίπτωση αυτή επί της ζημίας που προκύπτει μετά τη λογιστική αναμόρφωση των προκυψάντων αποτελεσμάτων η οποία λαμβάνει χώρα με την υποβολή της δήλωσης.

1.9.2 Υπολογισμός φόρου των ΑΕ

Ο φόρος της ανώνυμης εταιρείας υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα της υπόχρεης ΑΕ, με φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με την τροποποίηση του άρθρου 109ν.2238/1994.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΟΡΟΥ

Χρήση 2004 με συντελεστή 35%

Χρήση 2005 με συντελεστή 32%

Χρήση 2006 με συντελεστή 29%

Χρήση 2007 και επόμενα έτη με συντελεστή 25%

Επιπλέον επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από ακίνητα που αποκτά η εταιρεία με συντελεστή 3%.

Συμφώνα λοιπόν με τα παραπάνω ο φόρος εισοδήματος των ανωνύμων εταιρειών υπολογίζεται επί του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος της εταιρείας, πριν από την αφαίρεση των διανεμόμενων κερδών.

Ο συντελεστής φορολογίας των κερδών ανέρχεται πλέον σε 25% και ισχύει για όλες της κατηγορίες ΑΕ : Βιομηχανικές εμπορικές ξενοδοχειακές κτλ.

1.9.3 Προσδιορισμός οφειλόμενου φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος εξευρίσκεται με πολλαπλασιασμό του φορολογητέου εισοδήματος επί των συντελεστή φορολογίας της εταιρείας (25%). δηλ :

$$\text{ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ} = \text{ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ} * \text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ 25\%}$$

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και τον συμπληρωματικό φόρο εκπίπτουν:

Α) ο φόρος που προκαταβλήθηκε έναντι του φόρου εισοδήματος της κλεισμένης χρήσης.

Β) ο φόρος που παρακρατήθηκε από τα εισοδήματα της κλεισμένης χρήσης.

Γ) ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων που διανέμονται.

Δ) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτή και υπόκειται σε φόρο.

Ο φόρος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό που προέρχεται από τα ακίνητα και το εισόδημα από κινητές αξίες. Η κατηγορία του εισοδήματος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μερίσματα και τόκους από ιδρυτικούς

τίτλους και μετοχές ανωνύμων εταιρειών είτε προέρχονται από τόκους τίτλων έντοκων καταθέσεων και κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια.

1.10 Η διάθεση κερδών της ανώνυμης εταιρείας

Σκοπός κάθε επιχείρησης συνεπώς και της ανώνυμης εταιρείας είναι η πραγματοποίηση κερδών και η διανομή αυτών στους φορείς της δηλαδή:

- Προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία στους μετόχους, στα μέλη του ΔΣ, στους ιδρυτές,
- Στο προσωπικό της για την συμβολή τους στην πραγματοποίηση του κέρδους ή ακόμα και σε τρίτους λόγω συμβατικής προς αυτούς υποχρέωσης. Τμήμα όμως των κερδών δεν εξέρχεται από το νομικό πρόσωπο της εταιρείας, δεν διανέμεται αλλά με βάση τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού ή ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων παραμένουν στην εταιρεία με την μορφή ποικιλώνυμων αποθεματικών ή κερδών εις νέων.

Ο όρος λοιπόν διάθεση κερδών περιλαμβάνει τόσο τη διανομή στην οποία υπάγονται τα κέρδη που εξέρχονται από την εταιρεία όσο και την αποθεματοποίηση των κερδών στην οποία περιλαμβάνονται τα κέρδη που δεν διανέμονται και τα οποία παραμένουν στην εταιρεία.

Η κατά των νομό υποχρεωτική διάθεση των κερδών αφορά αποκλειστικά τα κέρδη της κλεισμένης χρήσης και όχι τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις ή από ποσά που λαμβάνονται αποσχηματισμένα διανεμίσασε αποθεματικά.

Διανεμιθέντα αποθεματικά είναι τα ελεύθερα αποθεματικά εκείνα δηλαδή που σχηματίστηκαν με ελεύθερη απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης καθώς και τα καταστατικά αποθεματικά τα οποία προορίζονται να διανεμηθούν.

Διανεμιθέντα είναι και τα αφορολόγητα αποθεματικά των διαφόρων αναπτυξιακών νόμων.

1.10.1 Πολιτική διάθεσης κερδών

Η τακτική που ακόλουθοι η διοίκηση της εταιρείας σχετικά με τη διάθεση των κερδών της χρήσεως για την οποία έγινε λόγος στη προηγούμενη παράγραφο δηλαδή η διατήρηση κάποια σχέσεως μεταξύ διανεμόμενων και μη κερδών λέγεται πολιτική κερδών ή πολιτική μερισμάτων ή ακόμη και πολιτική σταθεροποίησεως των μερισμάτων. Η πολιτική αυτή αντιμετωπίζεται κάθε χρόνο από την εταιρεία κατά την κατάρτιση των αιτήσεων οικονομικών καταστάσεων της.

Την διάθεση των κερδών διέπουν δυο αντίρροπες τάσεις. Η μια που τείνει στη διανομή του μεγαλύτερου ποσοστού κερδών στους μετόχους και λοιπούς δικαιούχους και η άλλη που τείνει στη διατήρηση της επιχείρησης του μεγαλύτερου ποσού των κερδών.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζονται υπέρ της διανομής των κερδών είναι οι εξής:

A) ο νόμος ή το καταστατικό της εταιρείας επιβάλλουν τη διανομή στους μετόχους και λοιπούς δικαιούχους ενός τμήματος των κερδών επιταγές αυτές του νόμου ή του καταστατικού δεν μπορεί να αγνοεί η διοίκηση της εταιρείας και η γενική συνέλευση των μετόχων.

B) το κύρος που έχει ή προσπαθεί να αποκτήσει στην αγορά η επιχείρηση υπαγορεύουν τη διανομή υψηλών μερισμάτων.

Γ) μια κατηγορία μετόχων αποβλέπει στη διανομή όσων το δυνατόν μεγαλύτερων μερισμάτων γιατί και στις χρήσεις που η εταιρεία πραγματοποιεί χαμηλά κέρδη κρίνεται σκόπιμη η διανομή έστω και μικρού μερίσματος για να έχουν οι μέτοχοι ένα τρέχον εισόδημα.

Δ) η προσέλευση κεφαλαίων είτε ιδίων (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) είτε ξένων υπαγορεύει τη διανομή σταθερών και υψηλών μερισμάτων.

E) η μη διανομή μερίσματος έστω σε μία χρήση πιθανόν να έχει δυσμενής συνέπειες στις τιμές των μετοχών τους που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν στο να μη διανεμούν οι επιχειρήσεις το σύνολο των κερδών τους σε μετρητά είναι οι εξής:

A) το καταστατικό της εταιρείας πιθανόν να επιβάλει το σχηματισμό διάφορων αποθεματικών και οπωσδήποτε του τακτικού αποθεματικού που επιβάλλεται από το νόμο.

B) καθοριστικό ρόλο στη πολιτική κερδών διαδραματίζει η δυνατότητα δημιουργίας αφορολόγητων αποθεματικών με βάση της διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων που κάθε φορά ισχύουν.

Γ) η επέκταση της επιχείρησης κυρίως σε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις με δυνατότητες εξαπλώσεως επιβάλλει την αυτοχρηματοδότηση της με αδιανέμητα κέρδη τα οποία είτε τα επενδύει σε πάγιες εγκαταστάσεις είτε τα χρησιμοποιούν ως κεφάλαιο κίνησης .

Δ) η ρευστότητα της επιχείρησης και η ανάγκη εξοφλήσεως ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων υποχρεώνει τη διοίκηση της εταιρείας στη δημιουργία αποθεματικών από τα κέρδη κάθε χρήσης.

Ε) οι περισσότεροι επενδυτές προτιμούν τις επιχειρήσεις που καταβάλλουν σταθερό μέρισμα. Γιατί οι διευθυντές των επιχειρήσεων που έχουν την τάση να εφαρμόζουν μια σχετικά σταθερή πολιτική μερίσματος και αναγγέλλουν αύξηση μερίσματος μόνο όταν προβλέπουν ότι θα μπορέσουν και στο μέλλον να διατηρήσουν το μέρισμα σταθερό τουλάχιστον στο ύψος του αναγγελλόμενου μερίσματος .γιατί παρακρατούνται κέρδη στις πολύ κερδοφόρες χρήσεις για να διατεθούν για την πληρωμή μερισμάτων στις χρήσεις που τα κέρδη δεν επαρκούν και να επιτευχτεί η συνέχιση της διανομής σταθερού μερίσματος. Σημαντικό ρόλο επίσης παίζει η σταθερότητα και η πορεία των κερδών.

◆ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

(κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της τακτικής συνελεύσεως):

- Πρόσθετο μέρισμα
- Αμοιβές και ποσοστά Δ.Σ.
- Μέρισμα στο προσωπικό
- Αποθεματικά (φορολογημένα και αφορολόγητα

◆ΚΡΑΤΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

Όλα τα είδη των μερισμάτων εκτός από το μέρισμα σε μετοχές συνεπάγονται τη μείωση της καθαρής περιουσίας της επιχείρησης.

Παρακάτω αναφέρονται λίγα λόγια για τα είδη των μερισμάτων:

α) μέρισμα σε μετρητά: Για να αποφασίσει η γενική συνέλευση τη διανομή μερίσματος σε μετρητά πρέπει να υπάρχουν κέρδη της κλεισμένης χρήσης ή προηγούμενων χρήσεων ή διανεμήσιμα αποθεματικά αλλά επίσης να υπάρχουν και

τα απαραίτητα μετρητά. Η ρευστότητα λοιπόν της επιχειρήσεως μελετάται πριν από κάθε απόφαση διανομής μερίσματος και μάλιστα σταθμίζεται η στατική ρευστότητα της επιχείρησης δηλαδή η τωρινή ταμιακή της θέση αλλά και η δυναμική ρευστότητα αυτής δηλαδή η μελλοντική της ταμιακή θέση.

β) μέρισμα σε μετοχές : όταν η εταιρεία επιθυμεί να διατηρήσει τα κέρδη που πραγματοποίησε αλλά ταυτόχρονα να ικανοποιήσει και τους μετόχους για το ποσό του μερίσματος εκδίδει νέες μετοχές που τις διανέμει χωρίς αντάλλαγμα στους μετόχους ανάλογα με τις κατεχόμενες από κάθε μέτοχο μετοχές. Οι δωρεάν παρεχόμενες μετοχές γίνονται ευμενώς δεκτές από τους μετόχους γιατί αυξάνουν την εμπορευσιμότητα των μετοχών.

γ) μέρισμα σε περιουσιακά στοιχεία: πρόκειται για μέρισμα σε είδος που καταβάλλεται με αλλά περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης εκτός από μετρητά. Τέτοια στοιχεία είναι συνήθως χρεόγραφα εκδόσεως άλλων επιχειρήσεων που κατέχει η επιχείρηση, εμπορεύματα,οικοπεδα και άλλες επενδύσεις.

δ) μέρισμα σε scrip : στην αλλοδαπή έχει επινοηθεί η προσωπική αναβολή της καταβολής του μερίσματος στις περιπτώσεις που η εταιρεία πραγματοποιεί κέρδη αλλά αντιμετωπίζει προσωρινή δυσκολία στην ταμιακή ρευστοτητα..ετσι εκδίδει και παραδίδει στους μετόχους αντί μετρητών ένα πιστωτικό τίτλο που προλαμβάνει υπόσχεση της εταιρείας να καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στον τίτλο συνήθως σε καθορισμένη ημερομηνία.

◆ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ως πρώτο μέρισμα εννοούμε το μέρισμα που η εταιρεία υποχρεούται σύμφωνα με το νόμο να διανείμει στις μετόχους πρώτο μέρισμα που διανέμεται υποχρεωτικά στους μετόχους υπολογίζεται με βάση το καταβεβλημένο κεφάλαιο και με βάση τα κέρδη της χρήσεως:

Υπολογισμός με βάση το κεφάλαιο:

Συμφώνα με το νόμο 2190/1920 από τα καθαρά κέρδη της χρήσεως κρατείται για καταβολή 6% τουλάχιστον επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Υπολογισμός με βάση τα καθαρά κέρδη της χρήσης :

Συμφώνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις που επιβάλουν φόρο εισοδήματος επί του συνόλου των κερδών χρήσης :

- από το ποσό που εξευρίσκεται με βάση το καταβεβλημένο κεφάλαιο με συντελεστή 6% πρέπει να αφαιρεθεί ο αναλογούν φόρος εισοδήματος (υπολογισμένος επί του πόσου με το συντελεστή φορολογίας της εταιρείας 25%) και

- για τον υπολογισμό του μερίσματος με βάση τα κέρδη χρήσης από τα συνολικά κέρδη πρέπει να αφαιρεθεί ο αναλογούν φόρος εισοδήματος υπολογισμένος με το συντελεστή φορολογίας 25% από το ποσό που απομένει να αφαιρεθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό και το 35% του υπόλοιπου λογίζεται ως πρώτο μέρισμα.

1.10.2 Τακτικό αποθεματικό

Αποθεματικά είναι τα συσσωρευμένα καθαρά κέρδη που δεν έχουν διανεμηθεί ούτε έχουν ενσωματωθεί στο κεφάλαιο με το οποίο επέρχεται αύξηση της εταιρικής περιουσίας. Συμφώνα με το άρθρο 44του ν.2190/1920 αφαιρείται το 1/20 των καθαρών κερδών προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και η αυτή αφαίρεση παύει να ισχύει αν φθάνει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου. Μονή προϋπόθεση για να γεννηθεί υποχρέωση της εταιρείας για διενέργεια κράτησης τακτικού αποθεματικού είναι η συγκεκριμένη χρήση να έχει κλείσει με κέρδη.

Το τακτικό αποθεματικό αντλείτε από τα κέρδη της χρήσεως μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος και συνεπώς σχηματίζεται από φορολογητέα κέρδη.σε περίπτωση όμως ανεπάρκειας φορολογητέων κερδών είναι δυνατό τμήμα ή και ολόκληρη η κράτηση του τακτικού αποθεματικού να σχηματίζεται από αφορολόγητα έσοδα ,από έσοδα φορολογημένα κατάδικο τρόπο ή και μερίσματα μετοχών συμμετοχων και χρεόγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο ΛΥΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1 Λύση Ανώνυμης Εταιρείας

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η Ανώνυμη Εταιρεία αποτελεί μια γνήσια μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας, με αποτέλεσμα τα πρόσωπα των μετόχων να είναι αδιάφορα και σημασία να έχει μόνο η καταβολή της εισφοράς. Στον κεφαλαιουχικό αυτό χαρακτήρα της ΑΕ ανταποκρίνονται και οι λόγοι λύσης της, καθώς τυχόν μεταβολή στα πρόσωπα των μετόχων (π.χ. θάνατος, πτώχευση) ή μονομερής δήλωσή τους για λύση της εταιρείας με καταγγελία δεν αποτελούν λόγους λύσης προβλεπόμενους από το νόμο, όπως συμβαίνει στις προσωπικές εταιρείες.

Οι λόγοι λύσης της ΑΕ προβλέπονται περιοριστικά στο Ν.2190/1920. Συγκεκριμένα, η ΑΕ λύεται με την πάροδο του χρόνου διάρκειας που προβλέπει το καταστατικό, δεδομένου ότι οι ΑΕ ιδρύονται πάντοτε για ορισμένο χρόνο. Ωστόσο, η Γενική Συνέλευση, η οποία συγκεντρώνει αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας, μπορεί να αποφασίσει την παράταση της εταιρείας με συναφή τροποποίηση του καταστατικού της. Εντούτοις αποκλείεται η σιωπηρή παράταση της εταιρείας, με αποτέλεσμα μετά την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της η εταιρεία να τελεί αυτομάτως υπό εκκαθάριση ακόμη και αν συνεχίζεται η δραστηριότητά της. Η Γενική Συνέλευση μπορεί επίσης να αποφασίσει την πρόωγη λύση της ΑΕ, πράγμα που συνεπάγεται τροποποίηση του καταστατικού της. Λόγο λύσης της ΑΕ αποτελεί και η κήρυξή της σε κατάσταση πτώχευσης. Στην περίπτωση αυτή κατ' εξαίρεση δεν ακολουθείται το στάδιο της εκκαθάρισης, αλλά τη διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας της ΑΕ αναλαμβάνει ο σύνδικος της πτώχευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της πτωχευτικής νομοθεσίας, εκκαθάριση δε ακολουθεί μόνο εάν μετά την περάτωση της πτώχευσης παραμένει εταιρική περιουσία. Σε κάθε περίπτωση η λύση της εταιρείας υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

Ο πρόσφατος Ν. 3604/2007 επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις στο ισχύον δίκαιο, καταργώντας το σύστημα ανάκλησης της άδειας σύστασης ΑΕ από τη διοίκηση και εισάγοντας για πρώτη φορά το θεσμό της δικαστικής λύσης της ΑΕ. Τα είδη δικαστικής λύσης που προβλέπονται στο νόμο είναι δύο:

- A) η λύση μετά από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον και
- B) η λύση μετά από αίτηση των μετόχων.

Το πρώτο είδος δικαστικής λύσης γίνεται για λόγους που αφορούν κυρίως τη μη καταβολή ή την απώλεια του κεφαλαίου και οι οποίοι κατά το προγενέστερο δίκαιο δικαιολογούσαν την ανάκληση της άδειας σύστασης. Συγκεκριμένα, η ΑΕ λύεται, εάν κατά τη σύσταση της δεν καταβλήθηκε, ολικά ή μερικά, το καταβλητέο μετοχικό κεφάλαιο, εάν η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, εάν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και η ΓΣ δεν λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα και τέλος εάν η εταιρεία δεν έχει υποβάλει προς καταχώριση οικονομικές καταστάσεις τριών (3) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη ΓΣ.

Η λύση μπορεί να ζητηθεί από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, στα πρόσωπα δε αυτά συγκαταλέγεται ρητά και ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή. Αυτό σημαίνει ότι η Διοίκηση δεν μπορεί μεν να ανακαλέσει αυτοδύναμα την άδεια σύστασης της ΑΕ, μπορεί όμως να ζητήσει τη δικαστική της λύση για τους ίδιους περίπου λόγους, γεγονός που συνιστά ένδειξη επιβίωσης της ενεργού εποπτείας της Διοίκησης επί της λειτουργίας των ΑΕ.

Η αίτηση εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφαση του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο έως έξι μήνες και μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις μήνες. Εάν παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υπόκεινται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

Το δεύτερο είδος δικαστικής λύσης, που αφορά μόνο τις μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, είναι η περίπτωση κατά την οποία η συνέχιση της εταιρείας αποβαίνει αδύνατη (ιδίως λόγω ίσων συμμετοχών) και μάλιστα κατά τρόπο προφανή και μόνιμο. Πρόκειται για το γνωστό που παραλύει την λειτουργία της εταιρείας. Ενάγοντες μπορεί να είναι μόνο μέτοχος ή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ενώ μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη. Και στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο μπορεί να παράσχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης.

Με αίτηση των μετόχων που έχουν ασκήσει παρέμβαση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετοχών του ενάγοντος ή των εναγόντων. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, ενώ η τυχόν απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας διαμέσου της εξαγοράς λαμβάνεται ιδιαίτερα υπ' όψιν.

Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσαυξήσει μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%). Τέλος, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας, εάν η διατασσόμενη εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά. Και στην περίπτωση αυτή, η αγωγή για λύση της εταιρείας και η απόφαση που τη διατάσσει υπόκεινται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

2.2 Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρίας

Η εκκαθάριση μιας εταιρίας οποιασδήποτε μορφής είναι μια αρκετά πολύπλοκη διαδικασία που ακολουθεί συνήθως τη λύση της. Ο χρόνος διάρκειας της εκκαθάρισης είναι νομοθετημένος μόνο στις Α.Ε., αλλά μπορεί να επιμηκυνθεί σχεδόν επ' αόριστον αν τα συμφέροντα των μετόχων της επιβάλλουν κάτι τέτοιο. Σε όλες τις άλλες εταιρίες είναι απροσδιόριστος. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης και ανεξάρτητα από την ουσιαστική λειτουργία της, υπάρχουν αναλόγως του είδους της εκκαθαριζόμενης εταιρίας διάφορες τυπικές διαδικασίες οι οποίες αν δεν τηρηθούν μπορεί να εμπλέξουν τους εκκαθαριστές και όχι μόνο, σε περιπέτειες.

Ένας από τους λόγους λύσης μιας ανώνυμης εταιρείας όπως το πέρας της προβλεπόμενης από το καταστατικό διάρκειας της ή η έκλειψη του σκοπού για τον οποίον συστάθηκε, σαν αποτέλεσμα δεν έχει την άμεση εξαφάνιση της από το νομικό κόσμο. Η ΑΕ εξακολουθεί να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο και μετά την επέλευση της λύσης της, με μια σημαντική διαφορά η οποία αφορά τον σκοπό της Α.Ε. που πλέον μεταβάλλεται καθώς εισέρχεται στο στάδιο της εκκαθάρισης.

Τη διενέργεια των πράξεων εκκαθάρισης αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές, οι οποίοι αντικαθιστούν το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. (Με την τροποποίηση του άρθρου 49 του νόμου 2190/1920, με το νόμο 3604/2007, εισήχθησαν ορισμένες τροποποιήσεις στον τρόπο διενέργειας της εκκαθάρισης). Ειδικότερα οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτηση τους, που υποβάλλεται στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση.

Επιπλέον, καταργείται η εισαχθείσα με το Ν. 2339/1995 πενταετής διάρκεια της εκκαθάρισης, που είχε οδηγήσει σε παράδοξα αποτελέσματα, μεταξύ των οποίων και η διαγραφή από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών νομικών προσώπων των οποίων η εκκαθάριση δεν είχε ακόμη περατωθεί.

Για το λόγο αυτό αλλά και για να αποθαρρύνει τις ενδεχόμενες καθυστερήσεις στη διενέργεια των εκκαθαρίσεων, ο νόμος με την παρ. 6 του άρθρου 49 του Ν.2190/1920, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το αρ. 58 παρ.4

του Ν.3604/2007, προβλέπει σχέδιο περάτωσης της εκκαθάρισης, το οποίο υποχρεούται να παρουσιάσει ο εκκαθαριστής στους μετόχους, εφόσον η εκκαθάριση διαρκέσει πλέον της πενταετίας.

Συγκεκριμένα, εάν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί την πενταετία, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωση της. Τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων ή ακόμα και τη σύναψη νέων.

Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει το πιο πάνω σχέδιο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία. Εάν το σχέδιο εγκριθεί ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο περάτωσης. Στην περίπτωση κατά την οποία το σχέδιο δεν εγκριθεί ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορούν με αίτηση τους να ζητήσουν έγκριση από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, όχι όμως και να προσθέσει νέα που δεν προβλέπονται σε αυτό.

Γενικότερα οι κείμενες διατάξεις περί της εκκαθάρισης ΑΕ αποσκοπούν κατά πρώτο λόγο στην προστασία των εταιρικών δανειστών και κατά δεύτερο λόγο στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους. Η προτεραιότητα που εξασφαλίζει ο νόμος στην προάσπιση των συμφερόντων των εταιρικών δανειστών, θέτοντας την ικανοποίηση αυτών ως τον κύριο σκοπό της εκκαθάρισης, έγκειται στο γεγονός, ότι οι μέτοχοι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη του νομικού προσώπου, λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα των ΑΕ. Εκ των ανωτέρω λόγων οι διατάξεις για την εκκαθάριση της ΑΕ είναι αναγκαστικού δικαίου και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός του σταδίου της εκκαθάρισης ή ο καθορισμός διαφορετικού τρόπου διακανονισμού των εκκρεμοτήτων των ανωνύμων εταιρειών.

Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, ρευστοποιούνται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της. Εξοφλούνται πρώτα όλες οι υποχρεώσεις της όπως οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές και άλλες λοιπές υποχρεώσεις. Στο τέλος ότι απομένει διανέμεται στους μετόχους. Η εκκαθάριση αρχίζει από τον ισολογισμό που ονομάζεται 'Αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισης' και τελειώνει σε ισολογισμό που ονομάζεται 'Τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης'.

Για να μπει η Α.Ε. στο στάδιο της εκκαθάρισης θα πρέπει πρώτα το Διοικητικό Συμβούλιο να συγκαλέσει τους μετόχους σε Γενική Συνέλευση, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, την οποία αποφασίζεται η λύση και εκκαθάριση της Α.Ε. και, ο διορισμός εκκαθαριστών. Το πρακτικό αυτό υποβάλλεται στη διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου και δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Στη συνέχεια, κοινοποιείται από το Υπουργείο Εμπορίου. Αποφασίζουν για την διάλυση της Α.Ε. το Υπουργείο Εμπορίου μαζί με το πρακτικό της Γενική Συνέλευσης, με βεβαίωση ενημερότητας από το οικείο επιμελητήριο και με συμπληρωμένο το έντυπο της δήλωσης μεταβολών υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέσα σε 30 μέρες από τη δημοσίευση. Καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της οικεία Νομαρχίας. Της απόφασης για τη λύση της εταιρίας και τη θέση αυτής στο στάδιο της εκκαθάρισης (άρθρο 36 παρ. 1 Ν. 2859/00). Συγχρόνως, μεταφέρονται στη Δ.Ο.Υ. και ακυρώνονται όλα τα θεωρημένα στοιχεία και εκδίδονται νέα με την προσθήκη της φράσης 'υπό εκκαθάριση' ή επαναθεωρούνται τα ίδια στοιχεία θέτοντας πάνω σ' αυτά με σφραγίδα τη φράση 'υπό εκκαθάριση'. Τα λογιστικά βιβλία ούτε αλλάζουν αλλά ούτε και επαναθεωρούνται. Η επιχείρηση θα φέρει στο εξής καινούργια σφραγίδα που θα φέρει επάνω την ένδειξη 'υπό εκκαθάριση' σε όλες τις δοσοληψίες της. Οι εκκαθαριστές μόλις διοριστούν από τη Γ.Σ. ενεργούν απογραφή και συντάσσουν τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ καθώς και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα και αν είναι εκτός Αθηνών και σε μία ημερήσια τοπική πολιτική εφημερίδα.

Υποβάλλεται δήλωση για τα κέρδη του ισολογισμού αυτού μέσα σε 4 μήνες και 10 μέρες κλπ σύμφωνα με το Ν. 2238/94. Στη συνέχεια, οι εκκαθαριστές διενεργούν όλες τις πράξεις που αφορούν την εκκαθάριση, δηλαδή πωλούν τα περιουσιακά στοιχεία της Α.Ε., εισπράττουν από πελάτες και από άλλα πρόσωπα τις απαιτήσεις της Α.Ε., εξοφλούν τους προμηθευτές και τις άλλες οφειλές της Α.Ε. κλπ. Αν η εκκαθάριση της Α.Ε. άρχισε π.χ. στις 20.3.07 και εφόσον εξακολουθεί και μετά τις 20.3.08, τότε η Α.Ε. έχει υποχρέωση να συντάξει με ημερομηνία 20.3.08 απογραφή, προσωρινό ισολογισμό, γενική εκμετάλλευση και αποτελέσματα χρήσης και όχι πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Αν η εκκαθάριση συνεχίζεται και ολόκληρο το δεύτερο έτος, τότε και πάλι με τη λήξη του δεύτερου αυτού έτους (20.3.09) συντάσσει απογραφή, προσωρινό ισολογισμό κλπ. Ν. 2238/94. Για τα αποτελέσματα αυτά υποβάλλεται δήλωση μέσα σε ένα μήνα και εγκρίνονται κανονικά από τη Γ.Σ.. Στην έκθεση των εκκαθαριστών που υποβάλλεται προς τη Γ.Σ. για την έγκριση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να αναφέρονται και τα αίτια που παρεκώλυσαν το τέρμα της εκκαθάρισης (Ν.2190/20). Ο ισολογισμός αυτός της εκκαθάρισης που συντάσσεται στο τέλος του έτους με 31.12 και τ' αποτελέσματα χρήσης που τον ακολουθούν δημοσιεύονται κανονικά στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες, δηλαδή όπως γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης.

Η Α.Ε. φαίνεται να λειτουργεί μόνο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης, όχι για να πραγματοποιεί αγοραπωλησίες. Όταν τελειώσει η εκκαθάριση και προτού γίνει η διανομή των αποτελεσμάτων και των κεφαλαίων στους μετόχους, συντάσσεται καινούργια απογραφή και ισολογισμός που ονομάζεται τελικός ισολογισμός. Ο ισολογισμός αυτός, τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν και η διάθεση των αποτελεσμάτων καθώς και η διάθεση των κεφαλαίων της Α.Ε. στους μετόχους, προτείνονται από τους εκκαθαριστές στη Γ.Σ. η οποία με τη σειρά της τα εγκρίνει. Ο

τελικός ισολογισμός και τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν δημοσιεύονται στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες όπως κανονικά γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό. Στο πρακτικό των εκκαθαριστών και στο πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που γίνεται για την έγκριση του τελικού ισολογισμού και της διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης, λαμβάνεται συνήθως και η απόφαση (για να μην γίνεται και άλλο πρακτικό) για την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. Η απόφαση αυτή για την παύση εργασιών στέλνεται στο Υπουργείο Εμπορίου και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Η οριστική παύση εργασιών για τις Α.Ε., θεωρείται η δημοσίευση της πράξης λύσης τους στο ειδικό ΦΕΚ.

Σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών μετά από 30 μέρες (εκπρόθεσμα), επιβάλλεται το πρόστιμο του Ν. 2523/97 άρθρο 4 παρ. 1, δηλαδή πρόστιμο από 117,00ευρώ μέχρι και 1.170,00 ευρώ, περιοριζόμενο στο 1/3 κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς. Στη συνέχεια, στέλνονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 30 μέρες από την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. τα έξης στοιχεία: α) Η απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου που αναφέρεται για τη διακοπή των εργασιών της Α.Ε. β) Ένα πρακτικό των εκκαθαριστών για το προϊόν της εκκαθάρισης. γ) Συμπληρωμένο το έντυπο παύσης Μ4 «Δήλωση Διακοπής Εργασιών» της Α.Ε. δ) Περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α. ή εκκαθαριστικό δήλωση του Φ.Π.Α. τέλους του έτους. ε) Δήλωση αν υπάρχουν αυτοκίνητα και στ) όλα τα στοιχεία για ακύρωση εκτός από τα βιβλία και στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 48, 47α § 1 περ. β, 48α και 49 του ν. 2190/1920 και 65, 67, 72, 73 και 74 του ΑΚ, η ανώνυμη εταιρεία λύνεται:

α) με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 αυτού του νόμου. Η γενική συνέλευση με την ίδια απόφαση ορίζει και τους εκκαθαριστές. Ούτε το καταστατικό, ούτε η συμφωνία των μετόχων, ή των δανειστών, μπορεί να αποκλείσει το στάδιο της εκκαθάρισης (ΕφΘεσ 12/1986).

β) με τη διοικητική ανάκληση της άδειας σύστασής της. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται μετά σύμφωνο γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανωνύμων Εταιρειών και δημοσιεύεται στο δελτίο Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβέρνησης, δύναται ν' ανακαλείται η άδεια σύστασης Ανωνύμων Εταιρειών, αν παραληφθεί η υποβολή ισολογισμών τριών τουλάχιστον διαχειριστικών ετών. Με την ίδια Υπουργική απόφαση η ανώνυμη εταιρεία τίθεται σε εκκαθάριση. Εάν για οιονδήποτε λόγο η γενική συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας δεν διορίσει εκκαθαριστές εντός μηνός από την δημοσίευση της Υπουργικής απόφασης, οι εκκαθαριστές διορίζονται από τον Υπουργό Εμπορίου, όχι περισσότεροι από τους προβλεπόμενους στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας.

Με την λύση της ανώνυμης εταιρείας επακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισής της. Μέχρι να τελειώσει το στάδιο αυτό, θεωρείται ότι υπάρχει το νομικό πρόσωπο της, που διοικείται από τους εκκαθαριστές, οι οποίοι την εκπροσωπούν δικαστικώς και εξωδίκως.

Ανεξάρτητα από το αν το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας προέβλεψε τον ορισμό εκκαθαριστών ή όχι, αρμόδιο όργανο να διορίσει εκκαθαριστές είναι η γενική συνέλευση των μετόχων, η οποία δύναται να ανακαλεί ελεύθερα τους εκκαθαριστές, διορισθέντες από την ίδια, το καταστατικό της, το δικαστήριο, ή την εποπτεύουσα διοικητική αρχή, και να διορίζει άλλους (ΑΠ 1642/1995, ΕφΠειρ 621/1995).

Το Δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει μόνο αυτούς που διόρισε ο Νομάρχης, ή το ίδιο. Η τελευταία περίπτωση υφίσταται, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις έλλειψης εκκαθαριστών, π.χ. μη σύγκληση γενικής συνέλευσης, σύγκληση αλλά μη διορισμός εκκαθαριστών, παραίτηση, βαρεία ασθένεια, θάνατος κ.λπ. εκκαθαριστών, οπότε διορίζονται εκκαθαριστές με δικαστική απόφαση (ΕφΑθ 396/1991).

Η σχετική δικαστική απόφαση εκδίδεται με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας και ερείδεται στη διάταξη του άρθρου 73 εδ. β ΑΚ περί ελλείψεως εκκαθαριστών, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 69 ΑΚ περί ελλείψεως

προσώπων διοίκησης. Οι διοριζόμενοι εκκαθαριστές δύναται να αντικατασταθούν στα πλαίσια εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 786 παρ. 3 ΚΠολΔ.

Ο διορισμός των εκκαθαριστών υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7 β ν. 2190/1920, η οποία πραγματοποιείται με την καταχώρησή τους στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (Μ.Α.Ε.), που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας της έδρας της εταιρίας και με την δημοσίευση της ανακοίνωσης για την καταχώρηση αυτή στο οικείο τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, το διοικητικό δε συμβούλιο της εταιρίας είναι υπεύθυνο για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία των πράξεων για τις οποίες απαιτείται η τοιαύτη δημοσιότητα (ΕφΑθ 5488/2006).

Εάν στο όνομα της σε εκκαθάριση εταιρείας ενεργηθούν διαδικαστικές πράξεις, όχι από εκκαθαριστές, αλλά από άλλα πρόσωπα, δημιουργείται ακυρότητα, αφού λείπει η διαδικαστική προϋπόθεση, που προαναφέρθηκε (ΕφΑθ 5488/2006, ΠολΠρΑθ 8215/2008).

Σκοπός της εκκαθάρισης είναι η αποκατάσταση της καθαρής (ενεργητικής ή παθητικής) περιουσίας της ανώνυμης εταιρείας, μετά την είσπραξη των οφειλομένων σ' αυτήν και αντίστοιχα την πληρωμή των οφειλών της. Η καθαρή αυτή περιουσία της είναι διανεμητέα στους μετόχους της, αν βέβαια είναι ενεργητική.

Η ανώνυμη εταιρεία και μετά τη λύση της εξακολουθεί να υπάρχει και να διατηρεί τη νομική προσωπικότητά της. Αλλά όμως με τη λύση της επέρχεται μία βαθιά μεταβολή στην υπόστασή της, αφού δεν μπορεί να συνεχίσει την επιδίωξη του σκοπού της, που ειδικά ορίζεται στο καταστατικό της. Έτσι διατηρείται μόνο για το σκοπό της εκκαθάρισης των εκκρεμών σχέσεων της και τη διανομή του τυχόν καθαρού ενεργητικού της στους μετόχους της.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 49 περ. 6 του ν.2190/1920 το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβεί την πενταετία από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης, οπότε και η εταιρεία διαγράφεται από το μητρώο ανωνύμων εταιρειών. Για τη συνέχιση της εκκαθάρισης πέραν της πενταετίας απαιτείται ειδική άδεια του Υπουργού Εμπορίου. Το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβεί τη δεκαετία.

Μετά την παρέλευση της πενταετίας, ή της δεκαετίας, από το χρόνο της έναρξης της εκκαθάρισης, η εκκαθάριση θεωρείται ότι έχει περατωθεί. Έκτοτε η Διοίκηση οφείλει εντός ευλόγου χρόνου να προβεί στη διαγραφή της ανώνυμης εταιρείας από το μητρώο των ανωνύμων εταιρειών και να δημοσιεύσει τη σχετική ανακοίνωση περί διαγραφής στο ΦΕΚ, οπότε από την παραπάνω δημοσίευση παύει και η νομική προσωπικότητα της εταιρείας (ΕφΑθ 3969/2006, ΠολΠρΑθ 8215/2008).

Όταν εκ των υστέρων αποκαλυφθεί η ύπαρξη και άλλων ανεξόφλητων υποχρεώσεων, ή αδιανέμητη περιουσία, μπορεί, όποιος έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει από το νομόρχη την επανεγγραφή της εταιρείας στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (εξάλειψη διαγραφής). Στη συνέχεια μπορεί να ζητήσει το διορισμό εκκαθαριστών, οι οποίοι θα συνεχίσουν την εκκαθάριση, μέχρι την ουσιαστική λήξη της ανώνυμης εταιρείας.

Ηδη με το άρθρο 58 του ν. 3604/2007 έχει ανατεθεί μετά την πενταετία από τη λύση της ανώνυμης εταιρείας, η επιτάχυνση και περάτωση της εκκαθάρισής της, χωρίς χρονικούς περαιτέρω περιορισμούς, στη γενική συνέλευση των μετόχων και επί ασυμφωνίας των στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, το οποίο αποφασίζει κατόπιν προσφυγής του εκκαθαριστή ή μετόχων, που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας ΑΠ 30/2010).

γ) Κατά το άρθρο 47α §§ 1, 3 και 4 του ν. 2190/1920, η ανώνυμη εταιρεία λύεται με την κήρυξη της σε κατάσταση πτώχευσης. Τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η πτωχευτική διαδικασία, που αποτελεί μορφή συλλογικής εκτέλεσης και εκκαθάριση, χωρίς να επέρχεται η εξαφάνιση της νομικής προσωπικότητας της εταιρείας, η οποία υφίσταται ως υποκείμενο δικαίου.

Κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας, αν και δεσμεύεται η εταιρική περιουσία και αναλαμβάνει τη διαχείριση αυτής ο σύνδικος της πτωχεύσεως, δεν παύει η ύπαρξη των οργάνων της εταιρείας, αλλά, τόσο η γενική συνέλευση των μετόχων της, όσο και το διοικητικό συμβούλιο, εξακολουθούν να υφίστανται (ΑΠ 914/2010). Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η πτωχευτική περιουσία εκκαθαρίζεται κατά τη διαδικασία της πτωχεύσεως με επιμέλεια του συνδίκου, χωρίς όμως να αποκλείεται η συμμετοχή της πτωχεύσασας σ' αυτή, καλούμενης να παραστεί κατά τη διενέργεια διαφόρων πράξεων (αποσφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας, υποβολή αντιρρήσεων κατά την εξέλεξη των πιστώσεων).

Ν 2190/1920/Α-37 ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ Α.Ε.

"Άρθρο 47

Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου".

***Το άρθρο 47 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 του άρθρου 39 του ΠΔ 409/1986 (Α 191).

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Το άρθρο 4 του Ν. 1219/1981 (Α 297), προέβλεπε ότι, από της ισχύος του, οι διατάξεις των άρθρων 47 και 48 παρ. 1γ του ΚΝ 2190/1920 δεν θα είχαν εφαρμογή επί μία πενταετία, για τις επιχειρήσεις.

"Άρθρον 47α"

1. Η Εταιρεία λύεται:

- α) Άμα τη παρόδω του εν τω καταστατικώ οριζομένου χρόνου διαρκείας αυτής,
- β) δι' αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως λαμβανομένης κατά τας διατάξεις του άρθρου 29 παράγραφος 3 και 31 παράγραφος 2 και
- γ) άμα τη κηρύξει της Εταιρείας εις κατάστασιν πτωχεύσεως.

2. Η συγκέντρωσις πασών των μετοχών εις εν πρόσωπον δεν αποτελεί λόγον λύσεως της Εταιρείας.

3. Πλην της περιπτώσεως της πτωχεύσεως, την λύσιν της Εταιρείας επακολουθεί η εκκαθάρισις αυτής. Εις την περίπτωσιν του εδαφίου α' της προηγούμενης παραγράφου το Διοικητικόν Συμβούλιον εκτελεί χρέη εκκαθαριστού, εφ' όσον το καταστατικόν δεν ορίζει άλλο τι, μέχρι του διορισμού εκκαθαριστών υπό της Γενικής Συνελεύσεως. Εις την περίπτωσιν του εδαφίου β' η Γενική Συνέλευσις διά της ίδιας αποφάσεως ορίζει και τους εκκαθαριστάς.

4. Εάν η Εταιρεία ελύθη λόγω παρόδου του χρόνου διαρκείας αυτής ή δι' αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή εάν μετά την κήρυξιν της πτωχεύσεως επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάστασις κατά τας ισχύουσας περί πτωχεύσεως διατάξεις, δύναται αύτη να αναβιώση δι' αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων, λαμβανομένης κατά τας διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2. Τοιαύτη απόφασις αποκλείεται εάν ήρξατο η διανομή της εταιρικής περιουσίας".

***Το άρθρον 47α προσετέθη διά του άρθρου 27 του ΝΔ 4237/1962 (Α 123).

"5. Οι διατάξεις των άρθρων 68 έως και 78, καθώς και του άρθρου 80, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρία ή εταιρίες έχουν λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου διάρκειας ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας ή των εταιρειών σε πτώχευση επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Η συγχώνευση των εταιρειών αυτών, που γίνεται μόνο, είτε με απορρόφησή τους από άλλη εταιρεία, είτε με σύσταση νέας εταιρείας, αποκλείεται αν έχει αρχίσει η διανομή της εταιρικής περιουσίας τους".

"6. Οι διατάξεις των άρθρων 81 έως και 87, καθώς και των άρθρων 88 και 89, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που εταιρία έχει λυθεί λόγω παρόδου του χρόνου

διάρκειας ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, καθώς επίσης και στην περίπτωση που μετά την κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση επήλθε συμβιβασμός ή αποκατάσταση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Η διάσπαση της εταιρείας αυτής, που γίνεται μόνο, είτε με απορρόφησή της από άλλες εταιρείες, είτε με σύσταση νέων εταιρειών, αποκλείεται αν έχει αρχίσει η διανομή της εταιρικής περιουσίας της".

***Οι παρ. 5 και 6 προστέθηκαν με το άρθρο 6 του ΠΔ 498/1987 (Α 236).

Άρθρον 48

1. Ανάκλησις της συστησάσης ανώνυμον εταιρείαν Υπουργικής αποφάσεως χωρεί μόνον:

α) Εάν κατά την σύσταση της εταιρείας δεν κατεβλήθει εν όλω ή εν μέρει το υπό του καταστατικού οριζόμενον ως καταβλητέον κεφάλαιον.

β) Εάν καταδικασθέντος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθυντού ή άλλου οιοδήποτε εντεταλμένου την διοίκησιν της εταιρείας εις φυλάκισιν επί πράξει αφορώσει εις την παρ' αυτού διαχείρησιν των εταιρικών συμφερόντων η εταιρεία δεν απεμάκρυνε το καταδικασθέν πρόσωπο από της διοικήσεως ή διευθύνσεως αυτής.

"γ. Αν το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, είναι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου".

***Η περ. γ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 του άρθρου 39 του ΠΔ 409/1986 (Α 191).

"δ) Εάν κατά την λήξιν της εν άρθρω 8 οριζομένης δεκαπενταετίας δεν έχη αυξήσει το εταιρικόν κεφάλαιον αυτής εις το υπό του αυτού άρθρου παράγραφος 2, οριζόμενον κατώτατον όριον".

***Τα ανωτέρω εδάφια γ' και δ', προσετέθησαν διά του άρθρου 28 του ΝΔ 4237/1962 (Α 123).

2. Εν περιπτώσει τοιαύτης ανακλήσεως, οι εκκαθαρισταί της εταιρικής περιουσίας διορίζονται υπό γενικής συνελεύσεως συγκαλούμενης υπό του τέως Διοικητικού Συμβουλίου εντός πέντε ημερών από της προς αυτό κοινοποιήσεως της ανακλητικής υπουργικής αποφάσεως.

Άρθρον 48α

Δι' αποφάσεως του Υπουργού του Εμπορίου εκδιδομένης μετά σύμφωνον γνωμοδότησιν της Επιτροπής Ανωνύμων Εταιρειών και δημοσιευόμενης δια του δελτίου Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος

της Κυβερνήσεως δύναται ν' ανακαλήται η άδεια συστάσεως Ανωνύμων Εταιρειών, αίτινες παρέλειψαν να υποβάλλωσι προς το Υπουργείο Εμπορίου τους κατά τον νόμον και το καταστατικό αυτών ισολογισμούς τριών τουλάχιστον διαχειριστικών ετών εγκεκριμένους υπό των Γενικών αυτών Συνελεύσεων.

Δια της αυτής Υπουργικής αποφάσεως εκάστη των ως άνω Εταιρειών τίθεται υπό εκκαθάριση εφαρμοζόμενων των διατάξεων των άρθρων 48 παρ. 2 και 49 εάν δε δι' οιονδήποτε λόγο η γενική συνέλευση δεν ορίση εκκαθαριστάς εντός μηνός από της κατά τ' ανωτέρω δημοσιεύσεως της Υπουργικής αποφάσεως, οι εκκαθαρισταί διορίζονται υπό του Υπουργού Εμπορίου ουχί πλείονες των υπό του καταστατικού της Εταιρείας προβλεπομένων.

Άρθρο 49

1. Οι παρά της συνελεύσεως διοριζόμενοι εκκαθαρισταί οφείλουσιν άμα τη ανάληψη των καθηκόντων αυτών να ενεργήσωσιν απογραφήν της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύωσι δια του τύπου και του Δελτίου Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ισολογισμόν, ούτινος αντίτυπον υποβάλλεται εις το Υπουργείον Εμπορίου.

2. Την αυτήν υποχρέωσιν υπέχουσιν οι εκκαθαρισταί και κατά την λήξιν της εκκαθαρίσεως.

3. Η γενική συνέλευσις των μετόχων διατηρεί πάντα τα δικαιώματα αυτής κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως.

"4. Οι εκκαθαριστές πρέπει να περατώσουν, χωρίς καθυστέρηση, τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να εισπράξουν τις απαιτήσεις αυτής. Μπορούν δε να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρίας. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρίας, την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της.

Εντός της προθεσμίας των τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της εταιρίας, κάθε μέτοχος ή και δανειστής της μπορούν να ζητήσουν από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, το οποίο δικάζει κατά τα άρθρα 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να καθορίσει την κατώτερη τιμή πώλησης των ακινήτων, κλάδων ή τμημάτων ή του συνόλου της εταιρίας, η απόφαση δε αυτού δεσμεύει τους εκκαθαριστάς και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα".

"5. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος

της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση. Κατ' έτος τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης υποβάλλονται στη γενική συνέλευση των μετόχων με έκθεση των αιτίων τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τις τελικές οικονομικές καταστάσεις τις οποίες δημοσιεύουν στο τεύχος ανωνύμων εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, αποδίδουν τις εισφορές των μετόχων και διανέμουν το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους μετόχους, κατά το λόγο της συμμετοχής τους στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο".

"6. Το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβεί την πενταετία, από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης, οπότε και η εταιρία διαγράφεται από το μητρώο ανωνύμων εταιριών. Για τη συνέχιση της εκκαθάρισης πέραν της πενταετίας απαιτείται ειδική άδεια του υπουργού Εμπορίου. Το στάδιο όμως της εκκαθάρισης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί τη δεκαετία".

"7. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου. Η γενική συνέλευση μπορεί να διορίζει και ένα μόνον εκκαθαριστή, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά".

***Οι παρ. 4 και 5 αντικαταστάθηκαν ως άνω και οι παρ.6 και 7 προστέθηκαν με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2339/1995 (Α 204).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕ ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Η λογιστική της εκκαθάρισης αναπτύσσεται σε τρία στάδια:

1) το πρώτο στάδιο αποσκοπεί να προσδιοριστούν με την μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, τα πραγματικά μεγέθη, τόσο των αξιών του ενεργητικού που θα αναλάβει να ρευστοποιήσει ο εκκαθαριστής, όσο και των υποχρεώσεων του παθητικού που θα αναλάβει να εκπληρώσει ο εκκαθαριστής.

Για το σκοπό αυτό:

- Συντάσσεται πραγματική απογραφή και καταρτίζεται κανονικός ισολογισμός με τους κανόνες που καταρτίζεται ο ισολογισμός της εταιρείας στο τέλος της κάθε χρήσης.
- Επακολουθεί αποτίμηση όλων των στοιχείων της περιουσίας με βάση για κάθε ένα στοιχείο, τις τιμές σε αυτές που ο εκκαθαριστής αναλαμβάνει την ευθύνη να πραγματοποιήσει για αυτά τα στοιχεία. Γίνεται λογιστική προσαρμογή των λογαριασμών του ισολογισμού, στις αξίες που προκύψαν από την αποτίμηση αυτή και οι σχετικές διαφορές συγκεντρώνονται στο λογαριασμό «αποτέλεσμα αποτίμησης». Εξάλλου με τις αξίες που προκύψαν από την αποτίμηση συντάσσεται ο λεγόμενος «ισολογισμός έναρξης της εκκαθάρισης».

Στο σημείο αυτό αρχίζει το δεύτερο στάδιο των λογιστικών ενεργειών για την εκκαθάριση. Στο στάδιο αυτό πραγματοποιούνται οι πρακτικές ενέργειες της εκκαθάρισης και από την λογιστική καταγράφονται αυτές οι οικονομικές πράξεις ρευστοποίησης του ενεργητικού και κάλυψης του παθητικού. Πρόκειται για συνήθεις οικονομικές πράξεις συναλλαγών, που όμως δεν εντάσσονται στον επιχειρηματικό σκοπό που είχε η εταιρεία πριν από την εκκαθάριση, αλλά στον σκοπό της εκκαθάρισης.

Για την καταχώρηση αυτών των οικονομικών πράξεων υπάρχουν δύο πρακτικές λύσεις. Η μία λύση είναι να καταχωρηθούν στα βιβλία της εταιρείας μετά τον ισολογισμό έναρξης της εκκαθάρισης. Η άλλα λύση είναι να ανοιχτούν ξεχωριστά βιβλία για την εταιρεία σε εκκαθάριση και να μεταφερθούν εκεί τα υπόλοιπα από τον ισολογισμό έναρξη της εκκαθάρισης και στην συνέχεια να καταχωρηθούν οι οικονομικές πράξεις της εκκαθάρισης.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση σε οποιαδήποτε λύση από τις παραπάνω δύο αν η εκκαθάριση διαρκέσει για ένα χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος τότε στο τέλος της κάθε χρήσης εκκαθάρισης συντάσσεται κανονικός ισολογισμός.

Οι χρήσεις αυτές είναι πάντοτε δωδεκάμηνες και προσδιορίζονται με αφετηρία την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης.

Είναι βέβαια δεδομένο ότι κατά τις συναλλαγές αυτές. Κυρίως ρευστοποίησης του ενεργητικού δεν πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι τιμές που ορίστηκαν με την απότιμηση κατά την σύνταξη του ισολογισμού έναρξης της εκκαθάρισης. Οι διαφορές ανάμεσα στις τιμές της απότιμησης και τις τιμές που πραγματοποιούνται κατά τις συναλλαγές εκκαθάρισης συγκεντρώνονται σε ειδικό λογαριασμό με τον τίτλο « αποτέλεσμα εκκαθάρισης». Στο σημείο αυτό όπου έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης, έχουν δηλαδή ρευστοποιηθεί οι αξίες του ενεργητικού και κυρίως έχουν εξοφληθεί οι υποχρεώσεις του παθητικού, συντάσσεται ο ισολογισμός λήξης της εκκαθάρισης, όπου εμφανίζεται η καθαρή θέση που είναι διαθέσιμη για διανομή στους μετόχους.

Επακολουθεί το τρίτο στάδιο της λογιστικής εργασίας, στάδιο που παρακολουθεί την ολοκλήρωση του έργου του εκκαθαριστή και που συνίσταται το στάδιο αυτό στην διανομή στους μετόχους της καθαρής θέσης που προέκυψε μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης και την μεταβίβαση στο κάθε μέτοχο των αξιών που θα εξοφλήσουν την απαίτησή του αυτή από την διανομή της καθαρής θέσης. Μετά και την τελευταία αυτή ενέργεια όλοι οι λογαριασμοί θα είναι εξισωμένοι και συνεπώς λήγει εξ' αντικείμενου η λογιστική της εκκαθάρισης.

Οι παραπάνω ενέργειες ακολουθούν την παρακάτω σειρά:

1. με την λήξη των επιχειρηματικών συναλλαγών της εταιρείας συντάσσεται κανονικός ισολογισμός και προσδιορίζεται το αποτέλεσμα από τις συναλλαγές αυτές μέχρι το χρονικό σημείο έναρξης της εκκαθάρισης.
2. Γίνεται απότιμηση των στοιχείων της περιουσίας στις προβλεπόμενες να πραγματοποιηθούν από τον εκκαθαριστή τιμές. Με τις διαφορές των δύο αποτιμήσεων γίνονται εγγραφές προσαρμογής των λογαριασμών του ισολογισμού λήξης, των επιχειρηματικών συναλλαγών στις προβλεπόμενες τιμές της εκκαθάρισης. Οι διαφορές συγκεντρώνονται στον λογαριασμό αποτέλεσμα αποτίμησης, ενώ εξάλλου με τις αξίες που έχουν προκύψει μετά την προσαρμογή συντάσσεται ο ισολογισμός έναρξης της εκκαθάρισης.
3. Ο ισολογισμός αυτός αποτελεί αφετηρία της λογιστικής παρακολούθησης των συναλλαγών της εκκαθάρισης. Στο σημείο αυτό είτε θα ανοιχτούν νέα βιβλία στο όνομα της εταιρείας σε εκκαθάριση για την καταχώρηση των συναλλαγών της εκκαθάρισης είτε οι συναλλαγές αυτές θα καταχωρηθούν στα βιβλία της εταιρείας. Στην πρώτη περίπτωση τα βιβλία της εταιρείας θα κλείσουν με την μεταφορά των υπολοίπων λογαριασμών έναρξης της εκκαθάρισης στον λογαριασμό «εκκαθαριστής» και θα ανοιχτούν τα νέα βιβλία της εταιρείας σε εκκαθάριση με αφετηρία τα υπόλοιπα των λογαριασμών του ισολογισμού αυτού. Στην δεύτερη περίπτωση τα βιβλία της εταιρείας που είχαν κλείσει με

τον ισολογισμό λήξης των συναλλαγών της εταιρείας θα ανοιξουν με τα υπόλοιπα των λογαριασμών ισολογισμού έναρξης και εκκαθάρισης.

4. Με το τέλος των συναλλαγών της εκκαθάρισης θα συνταχθεί κανονικός ισολογισμός τέλους της εκκαθάρισης όπου θα έχουν εξοφληθεί όλες οι υποχρεώσεις του παθητικού, θα έχουν ρευστοποιηθεί όλες οι αξίες του ενεργητικού ή όσες ήταν αναγκαίες για την εξόφληση των υποχρεώσεων και στο παθητικό θα έχουν απομείνει μόνο οι λογαριασμοί της καθαρής θέσης και οι λογαριασμοί «αποτελέσματα αποτίμησης» και «αποτελέσματα εκκαθάρισης». Τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών θα μοιραστούν στους μετόχους με πίστωση των προσωπικών τους λογαριασμών ανάλογα με τις μετοχές που αυτοί κατέχουν.

Διαφορετικούς τρόπους διανομής της εταιρικής περιουσίας αντιμετωπίζουμε αν υπάρχουν στην Α.Ε εκτός από κοινές μετοχές και προνομιούχες μετοχές, μετοχές επικαρπίας ή κατοχοί ιδρυτικών τίτλων.

Στις περιπτώσεις αυτές λαμβάνουν οι προνομιούχες μετοχές και οι κοινές μετοχές την ονομαστική τους αξία και το υπόλοιπο διανέμεται μεταξύ όλων των κατόχων μετοχών προνομιούχων, κοινών και επικαρπίας και πιθανών ιδιωτικών τίτλων.

Αν το υπόλοιπο της εταιρικής περιουσίας μετά τη εκκαθάριση είναι μικρότερο του μετοχικού κεφαλαίου οι κάτοχοι των προνομιούχων μετοχών παίρνουν ποσό ίσο με την ονομαστική αξία των μετοχών τους και το υπόλοιπο το παίρνουν οι κάτοχοι κοινών μετοχών, οι δε τυχόν κάτοχοι μετοχών επικαρπίας και ιδρυτικών τίτλων δεν παίρνουν τίποτα.

Αν μετά την εκκαθάριση υπάρχει ακόμα μετοχικό κεφάλαιο που δεν έχει καταβληθεί μεταφέρεται σε χρέωση του λογαριασμού «βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς μετόχους».

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Ο Ισολογισμός τέλους των επιχειρηματικών συναλλαγών της Ανώνυμης Εταιρείας «Μ», που συντάχθηκε με την ημερομηνία λύσης της εταιρίας, εμφάνισε τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία.

ΑΕ «Μ»

ΙΣΛΟΓΙΣΜΟΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ 30/10/2009

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
12 ΜΗΧ/ΤΑ- ΕΓΚ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	130000
12.00 μηχανήματα	100000	40.00 καταβλ. μετοχ κεφαλαιο	
12.99 αποσβ/να μηχ	30000		70000
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		41 ΑΠΟΘΕΜ.- ΔΙΑΦ ΑΝΑΠΡ	20000
14.00 επιπλα	20000		
14.99 αποσβ/να έπιπ	10000		10000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	50000	50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	20000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	20000	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΛΟΓ	
		ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡΕΩΣ	10000
		52.00 εμπορική τράπεζα	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30000		
38.00 ταμείο	18000		
38.03 καταθ.οψεως	12000		
ΣΥΝΟΛΟ	180000	ΣΥΝΟΛΟ	180000

Ο ισολογισμός αυτός περιλαμβάνει διάστημα μικρότερο από το δωδεκάμηνο, εντούτοις αποτελεί ένα κανονικό ισολογισμό τέλους χρήσης.

Με τον ισολογισμό αυτόν δηλαδή, έληξε η επιχειρηματική δράση της ΑΕ και αρχίζει η διαδικασία της εκκαθάρισης. Αυτό σημαίνει ότι μεταβιβάζονται στον εκκαθαριστή τα περιουσιακά στοιχεία του πιο πάνω ισολογισμού και τυπικά ανοίγονται οι λογαριασμοί των παρπαών περιουσιακών στοιχείων στα βιβλία της εταιρείας υπό εκκαθάριση, με μια κανονική εγγραφή έναρξης.

Η σχετικά εγγραφή ανοίγματος του ισολογισμού είναι:

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΣ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
12 ΜΗΧ/ΤΑ- ΕΓΚ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		70000	
12.00 μηχανήματα	100000		
12.99 αποσβ/να μηχ	(30000)		
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		10000	
14.00 επιπλα	20000		
14.99 αποσβ/να έπιπ	(10000)		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		50000	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		20000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30000		
38.00 ταμείο	18000		
38.03 καταθ.οψεως	12000		
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			180000
89.00 ισολογισμος ανοίγματος εγγραφή ανοιγματος ενεργητικου			

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΣ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		180000	
89.00 ισολογισμος ανοίγματος			
40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ			130000
40.00 καταβλ. μετοχ κεφαλαιο			
41 ΑΠΟΘΕΜ.- ΔΙΑΦ ΑΝΑΠΡ			20000
41.02 τακτικό αποθεματικό			
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ			20000
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΛΟΓ ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡΕΩΣ			10000
52.00 εμπορική τράπεζα			
εγγραφή ανοίγματος του παθητικού			

Στην συνέχεια τα πιο πάνω στοιχεία θα αποτιμηθούν λόγω της εκκαθάρισης, στις τιμές που προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθούν κατά την διαδικασία της εκκαθάρισης και τις οποίες αποδέχεται ο εκκαθαριστής και προκύπτουν οι ανάλογες διαφορές αποτίμησης για τις αποίες θα γίνουν και οι σχετικές λογιστικές εγγραφές.

Ακολουθούν οι παρακάτω πράξεις οι οποίες πραγματοποιούνται από τον εκκαθαριστή, για την ρευστοποίηση του ενεργητικού του ισολογισμού έναρξης εκκαθάρισης καθώς και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του παθητικού του ισολογισμού αυτού.

- πώληση των μηχανημάτων μετρητοίς αντί 60000 €
- πώληση των επίπλων μετρητοίς 9000 €
- πώληση των εμπορευμάτων μετρητοίς 55000 €
- ρευστοποίηση των υπολοίπων των πελατών και είσπραξη 20000 €
- εξόφληση των υπολοίπων προς τους προμηθευτές 20000 με εκπτώση 20%

- εξόφληση του δανείου που οφειλόταν προς την εμπορική τράπεζα. Η εξόφληση αυτή αφορά στο ποσό του κεφαλαίου 10000 καθώς και στους τόκους 1000 €
- πληρώθηκαν τα έξοδα εκκαθάρισης 400 €

Ακολουθούν οι αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές:

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΣ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
12 ΜΗΧ/ΤΑ- ΕΓΚ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		30000	
12.99 αποσβ/να μηχ			
12 ΜΗΧ/ΤΑ- ΕΓΚ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ			30000
12.00 μηχανήματα			
μεταφορά αντιθέτου λογαριασμού στον κύριο			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		60000	
38.00 ταμείο			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		10000	
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
12 ΜΗΧ/ΤΑ- ΕΓΚ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ			70000
12.00 μηχανήματα			
εκποίηση μηχανημάτων			
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ		10000	
14.99 αποσβ/να έπιπ			
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ			10000
14.00 επιπλα			
μεταφορά αντιθέτου λογαριασμού στον κύριο			

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΣ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		9000	
38.00 ταμείο			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		1000	
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ Λ.ΕΞΟΠΛΙΣΜ			10000
14.00 επιπλα			
εκποίηση των επίπλων			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		55000	
38.00 ταμείο			
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			50000
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			5000
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
εκποίηση των εμπορευμάτων			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		20000	
38.00 ταμείο			
30 ΠΕΛΑΤΕΣ			20000
ρευστοποίηση των υπολοίπων των πελατών			
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		20000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			16000
38.00 ΤΑΜΕΙΟ			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			4000
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
εξόφληση προμηθευτών			

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΒΣ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΛΟΓ ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡΕΩΣ		10000	
52.00 εμπορική τράπεζα			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		1000	
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			11000
38.00 ταμείο			
εξόφληση δανειο			
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		400	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			400
38.00 ταμείο			
εξόφληση εξόδων εκκαθαρισης			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		400	
42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης			
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ			400
μεταφορά λογαριασμού			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		12000	
38.00 ταμείο			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			12000
38.03 καταθ.οψεως			
ανάληψη κ κλείσιμο του λογαριασμού			

Στο σημείο αυτό έχουν ρευστοποιηθεί όλες οι αξίες του ενεργητικού και έχουν εξοφληθεί όλες οι υποχρεώσεις προς τρίτους.

Στην συνέχεια με τα υπόλοιπα των λογαριασμών θα συνταχθεί ο σιολογισμός τέλους της εκκαθάρισης, όπου στο ενεργητικό θα εμφανίζονται οι αξίες που προέκυψαν από

την εκκαθάριση και στο παθητικό οι λογαριασμοί της καθαρής θέσης που επίσης προέκυψε μετά την εκκαθάριση.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ
38 ΧΡΗΜΑΤ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 146600 38.00 ταμείο	40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 130000 40.00 καταβλ. μετοχ κεφαλαίο
	41 ΑΠΟΘΕΜ.- ΔΙΑΦ ΑΝΑΠΡ 20000 41.02 τακτικό αποθεματικό
	42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ (3400) 42.96 αποτελέσματα εκκαθάρισης
ΣΥΝΟΛΟ 146600	ΣΥΝΟΛΟ 146600

Μετά από όλη την διαδικασία εκκαθάρισης, οι σχέσεις που περιλαμβάνει ο παραπάνω ισολογισμός είναι σχέσεις της ανώνυμης εταιρείας προς τους μετόχους της. Τις σχέσεις αυτές θα κληθεί να ρυθμίσει ο εκκαθαριστής. Θα πρέπει να προσδιοριστεί η υποχρέωση της εταιρείας προς καθένα από τους μετόχους με βάση τις μετοχές που κατέχουν και να γίνει η μεταβίβαση των αξιών προς αυτούς.

Ας υποθέσουμε ότι υπάρχουν 20 μέτοχοι οι οποίοι κατέχουν των ίδιο αριθμό μετοχών.

Συνεπώς ο κάθε μέτοχος θα δικαιούται τα εξής:

Απο το κεφάλαιο 130000: $20 = 6500$

Από το αποθεματικό 20000: $20 = 1000$

Αρα συνολικά 7500

Ομως ταυτοχρονα θα είναι οφείλεται το χρεωστικό αποτέλεσμα εκκαθαρισης:

$3400 : 20 = 170$.

Αρα ο κάθε μέτοχος θα λάβει ποσό ίσο με $7500 - 170 = 7330$.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνοπτικά οι απαραίτητες διαδικασίες που πρέπει να υλοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθεί ομαλά η εκκαθάριση μιας ΑΕ είναι συνοπτικά οι εξής:

1. Πρόσκληση για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, με θέματα ημερήσιας διάταξης τη λύση της εταιρείας, τη θέση της σε εκκαθάριση και το διορισμό εκκαθαριστών.

- σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας που εκδίδεται στην Αθήνα

- σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας

- σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία τουλάχιστον εφημερίδα που εκδίδονται στην έδρα της εταιρείας, ή σε περίπτωση που δεν εκδίδεται εφημερίδα στην έδρα της εταιρείας, σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία τουλάχιστον εφημερίδα από τις εκδιδόμενες στην πρωτεύουσα του νομού στον οποίο η εταιρία έχει την έδρα της.

- στο τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (άρθρο 26 ΚΝ 2190/1920)

2. Κατάθεση από τους μετόχους που επιθυμούν να συμμετάσχουν στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετοχών τους στο ταμείο της Εταιρείας, είτε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, είτε σε οποιαδήποτε τράπεζα στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 28 ΚΝ 2190/1920.

3. Ανάρτηση πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση σε εμφανή θέση στα γραφεία της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 27 ΚΝ 2190/1920.

4. Πρακτικό Τακτικής Γενικής Συνέλευσης με τα ακόλουθα θέματα:

α) τη λύση της εταιρείας

β) τη θέση της σε εκκαθάριση και

γ) το διορισμό των εκκαθαριστών

5. Υποβολή στην Υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης της Νομαρχίας που έχει την έδρα της η ΑΕ:

- α) της ως άνω απόφασης της γενικής συνέλευσης
- β) της πρόσκλησης σύγκλησης της γενικής συνέλευσης
- γ) των εφημερίδων όπου δημοσιεύθηκε η πρόσκληση
- δ) διπλότυπο από ΔΟΥ για τη δημοσίευση της ανακοίνωσης στο ΦΕΚ

6. Καταχώριση της ως άνω απόφασης της ΓΣ στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (ΜΑΕ) της αρμόδιας Νομαρχίας και στο Τεύχος ΑΕ & ΕΠΕ με επιμέλεια της Εποπτεύουσας Αρχής και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας. (Αν το μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει τα 3.000.000 ευρώ η καταχώριση γίνεται αυθημερόν, εκτός εάν η αίτηση δεν είναι ακριβής και πλήρης ως προς το περιεχόμενό της και τα δικαιολογητικά αυτής. Σε κάθε άλλη περίπτωση η καταχώριση γίνεται εντός μηνός από την υποβολή των στοιχείων στη Νομαρχία και εντός 15 ημερών για εταιρίες με εισηγμένες μετοχές, άρθρο 7β ως ισχύει).

7. Υποβολή από τους εκκαθαριστές στη αρμόδια ΔΟΥ:

- α) δήλωσης μεταβολών για τη λύση της εταιρείας, τη θέση της σε εκκαθάριση και το διορισμό εκκαθαριστών
- β) το αντίγραφο του σχετικού πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης ως άνω
- γ) τη σχετική ανακοίνωση της καταχώρισης στο ΜΑΕ
- δ) το ΦΕΚ όπου δημοσιεύτηκαν τα ως άνω

8. Διενέργεια απογραφής της εταιρικής περιουσίας και σύνταξη ισολογισμού έναρξης της εκκαθάρισης από τους εκκαθαριστές, άρθρο 49 ΚΝ 2190/1920.

9. Δημοσίευση του ισολογισμού εκκαθάρισης στις εφημερίδες που προβλέπονται όπως για κάθε ισολογισμό, από το άρθρο 43 β. παρ. 5 του ΚΝ 2190/1920:

- σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας που εκδίδεται στην Αθήνα
- σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας
- σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία τουλάχιστον εφημερίδα που εκδίδονται στην έδρα της εταιρείας, ή σε περίπτωση που δεν εκδίδεται εφημερίδα στην έδρα της εταιρείας,

σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία τουλάχιστον εφημερίδα από τις εκδιδόμενες στην πρωτεύουσα του νομού στον οποίο η εταιρεία έχει την έδρα της.

-στο τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

10. Υποβολή στην εποπτεύουσα αρχή του ισολογισμού εκκαθάρισης και των εφημερίδων όπου δημοσιεύθηκε ο ισολογισμός.

11. Καταχώριση στο ΜΑΕ και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Ενέργειες εκκαθαριστών κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης: α. Υποβάλλουν τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για κάθε μήνα από την έναρξη της εκκαθάρισης μέχρι τη λήξη της.

β. περατώνουν, χωρίς καθυστέρηση, τις εκκρεμείς υποθέσεις της ΑΕ, μετατρέπουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, εξοφλούν τα χρέη της και εισπράττουν τις απαιτήσεις αυτής. Μπορούν δε να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον ε αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της ΑΕ.

γ. Οι εκκαθαριστές μπορούν επίσης να εκποιήσουν τα ακίνητα της εταιρίας, την εταιρική επιχείρηση στο σύνολό της ή κλάδους αυτής ή μεμονωμένα πάγια στοιχεία της, αλλά μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση της (άρθρο 49 ΚΝ 2190/1920, ως ισχύει).

13. Με το πέρας της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής καταρτίζουν τον τελικό ισολογισμό εκκαθάρισης, αποδίδουν τις εισφορές των μετόχων, καθώς και τα υπέρ το άρτιο ποσά που είχαν τυχόν καταβληθεί, και διανέμουν το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους μετόχους, κατά το λόγο της συμμετοχής τους στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο (άρθρο 49 παρ. 5 ΚΝ 2190/1920, ως ισχύει).

14. Δημοσίευση του ισολογισμού εκκαθάρισης στις εφημερίδες που προβλέπονται όπως για κάθε ισολογισμό, από το άρθρο 43β. παρ. 5 του ΚΝ 2190/1920 (ως ανωτέρω υπό 8 περιγράφεται).

15. Γενική συνέλευση με θέμα ημερήσιας διάταξης την έγκριση του ισολογισμού πέρατος της εκκαθάρισης.

16. Υποβολή στην εποπτεύουσα του πρακτικού της γενικής συνέλευσης, των δικαιολογητικών σύγκλησης αυτής και των εφημερίδων όπου δημοσιεύθηκε ο ισολογισμός.

17. Καταχώριση του ως άνω πρακτικού της γενικής συνέλευσης στο ΜΑΕ.

18. Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοίνωσης της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής σχετικά με:

- α) τη γενική συνέλευση εγκρίσεως του ισολογισμού πέρατος της εκκαθάρισης και
- β) τη διαγραφή της εταιρίας από το ΜΑΕ.

19. Υποβολή προς την αρμόδια ΔΟΥ δήλωσης φόρου εισοδήματος για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή.

20. Υποβολή προς την αρμόδια ΔΟΥ

- α) δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης
- β) πρακτικού γενικής συνέλευσης εγκρίσεως τελικού ισολογισμού εκκαθάρισης
- γ) την ανακοίνωση της καταχώρισης στο ΜΑΕ της γενικής συνέλευσης εγκρίσεως του ισολογισμού πέρατος της εκκαθάρισης, τη διαγραφή της εταιρίας από το ΜΑΕ και
- δ) το ΦΕΚ όπου δημοσιεύτηκαν τα ως άνω

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΒΙΒΛΙΑ

-Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη (2007) Συστάσεις- Μετατάξεις- Μετατροπές-Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις- Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων, Θεσσαλονίκη

-Μακρυγιωργάκης Μ, Περιπτωσιολογικές Διερευνήσεις εταιρικών θεμάτων, Λογιστική Εταιρειών, 2003, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ

- Μιλτιάδης Κ. Λεοντάρης, Ανώνυμες Εταιρείες από άποψη Νομική, Οικονομική, Οργανωτική, Λογιστική και Φορολογική. Εκδόσεις Πάμιθος.

- Ρεβανόγλου Α., Γεωργόπουλος Ι., Λογιστική Εταιρειών (Ίδρυση-Λειτουργία- Μετατροπές-Συγχωνεύσεις-Λύση-Εκκαθάριση), 2006, εκδόσεις Νικητόπουλος Ε & Σια ΟΕ, Interbooks

- Σαρσέντης Ν. Β. – Παπαναστασάτος Σπ. Αν., «Λογιστική Εταιρειών», εκδ. Αθ. Σταμούλης, 2002, 3η έκδοση, Αθήνα.

2. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

www.el.wikipedia.org.

www.logistis.gr

www.kathimerini.gr

www.taxheaven.gr

www.gsis.gr

www.in.gr

www.epixeirisi.gr

www.forologikanea.gr

www.power-tax.gr

www.capital.gr

www.prosvasis.gr